

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

**REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2015-5-26 (Soruşturma)  
Karar Sayısı : 17-08/100-43  
Karar Tarihi : 23.02.2017

**A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK  
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Adem BİRCAN,  
Şükran KODALAK, Mehmet AYAN

**B. RAPORTÖRLER** : Çiğdem TUNÇEL, Serap TOPALÖMER, Semih SÜREZ

**C. BAŞVURUDA**

**BULUNAN** : - Uluslararası Güneş Enerjisi Topluluğu – Türkiye Bölümü  
Bestekar Sokak No:15/12 Kavaklıdere, Ankara

**D. HAKKINDA SORUŞTURMA YAPILAN:**

- Aslanlar Metal Alüminyum P.V.C. Plastik İmalatı İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.  
Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi Mevlana Caddesi  
No:12, Yüreğir, Adana
- Solar-San Vakumlu Cam Tüp Üretim San. ve Tic. A.Ş.  
Organize Sanayi Bölgesi 1. Sokak No:13 Nazilli, Aydın

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Aslanlar Metal Alüminyum P.V.C. Plastik İmalatı İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. ve Solar-San Vakumlu Cam Tüp Üretim San. ve Tic. A.Ş.'nin vakumlu cam tüp arzını kısıtlamak ve/veya fiyatını artırmak üzere anlaşmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvurularda özetle;

- Güneş enerjisi ile su ısıtma sistemlerinde son yıllarda gelişen teknoloji ile birlikte vakum tüplü güneş kolektörlü sistemlerin kullanımının arttığı,
- 25.05.2011 tarihli ve 27944 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/7 nolu Tebliğ ile 8419.90.85.90.12 GTIP numaralı şofben ve diğer su ısıtıcılarına ait olan (yalnız güneş enerjisi sistemlerinde kullanılan cam boru ve vakumlu cam boru tüpleri) ürünlerin ithalatında gözetim uygulamasının başlatıldığı,
- Türkiye'de güneş enerjisi ile su ısıtma sistemlerinde kullanılan vakumlu cam tüplerin üretiminin hâlihazırda Aslanlar Metal Alüminyum P.V.C. Plastik İmalatı İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. (ASLANLAR METAL), Solar-San Vakumlu Cam Tüp Üretim San. ve Tic. A.Ş. (SOLAR-SAN) ve Ortadoğu Alüminyum ve PVC Plastik İmalat San. ve Tic. Paz. Ltd. Şti. (ORTADOĞU ALÜMİNYUM)<sup>1</sup> olmak üzere yalnızca üç teşebbüs tarafından gerçekleştirildiği,

<sup>1</sup> Başvuruda Lara Solar olarak adlandırılmış olan vakumlu cam tüp üreticisi bu şirketin Lara Cam ve PVC Ltd. Şti. (LARA CAM) olduğu anlaşılmıştır. LARA CAM, ORTADOĞU ALÜMİNYUM ile aynı ekonomik bütünlük içerisinde bulunmaktadır. Vakumlu cam tüpler, LARA CAM bünyesinde üretilmekte ve LARA CAM'ın pazarlama, satış, dağıtım araçları ve elemanları bulunmadığından, öncelikle ORTADOĞU ALÜMİNYUM'a satılmakta ve ardından ORTADOĞU ALÜMİNYUM vasıtasıyla "Lara Solar" markası altında piyasaya arz edilmektedir. Anılan tüzel kişiliklerin aynı iktisadi bütünlük içinde yer alması ve dosya konusunu oluşturan nihai satışların ORTADOĞU ALÜMİNYUM tarafından yapılması nedeniyle, karar kapsamında, söz konusu şirketlere ilişkin bilgiler ORTADOĞU ALÜMİNYUM'a özgülenmiştir.

### 17-08/100-43

- Söz konusu üç teşebbüsün üretiminin 2015 yılının ortaları itibarıyla piyasadaki talebi karşılayamaz hale geldiği

belirtilmekte ve ASLANLAR METAL ile SOLAR-SAN'ın aralarında anlaşmak suretiyle söz konusu ürünün fiyatını arttırdıkları ve böylece 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u (4054 sayılı Kanun) ihlal ettikleri iddia edilmektedir.

- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 29.06.2015 tarih, 3041 sayı ve 22.07.2015 tarih, 3375 sayı ile giren ve yukarıda özetlenen başvurular üzerine hazırlanan 24.07.2015 tarihli ve 2015-5-26/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, Kurulun 05.08.2015 tarihli toplantısında görüşülerek 15-33/487-M sayı ile şikâyet konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca önaraştırma yapılmasına ve pazarın üç oyunculu dar oligopol yapısı nedeniyle aynı pazarda faaliyet gösteren ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un da yapılacak olan önaraştırmaya dâhil edilmesine karar verilmiştir. Önaraştırma sonucunda hazırlanan 29.09.2015 tarihli ve 2015-5-26/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, Kurul'un 16.10.2015 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 15-38/621-213 sayı ile ORTADOĞU ALÜMİNYUM hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına, 15-38/621-M sayı ile ise ASLANLAR METAL ve SOLAR-SAN hakkında söz konusu teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verilmiştir.
- (4) Soruşturma açılmasına ilişkin kararın ardından, 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca soruşturma kararı ve ileri sürülen iddiaların türü ve niteliği hakkında yeterli bilgi, hakkında soruşturma yürütülen ASLANLAR METAL'e ve SOLAR-SAN'a 27.10.2015 tarihli, 11127 ve 11126 sayılı yazılarla tebliğ edilerek 30 gün içinde ilk yazılı savunmalarını iletmeleri talep edilmiştir. Söz konusu yazıyı 28.10.2015 tarihinde tebellüğ eden ASLANLAR METAL'in ilk yazılı savunması 05.11.2015 tarihinde 5146 sayı ile Kurum kayıtlarına girmiştir. ASLANLAR METAL, 18.12.2015 tarihinde 6018 sayı ile Kurum kaydına alınan yazıyla ilk yazılı savunmasına ek bilgiler sunmuştur. Soruşturma açıldığına dair bildirim yazısını 29.10.2015 tarihinde tebellüğ eden SOLAR-SAN'ın ilk yazılı savunması ise 30.11.2015 tarihinde 5704 sayı ile Kurum kayıtlarına girmiştir.
- (5) Soruşturma süresinin uzatılması talebini içeren 16.03.2016 tarihli ve 2015-5-26/BN-1 sayılı Bilgi Notu 23.03.2016 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek 16-11/175-M sayı ile soruşturmanın ilk altı aylık süresinin, Kanun'un 43. maddesinin ilk fıkrası uyarınca, bitiminden itibaren altı ay uzatılmasına karar verilmiştir. Soruşturma süresinin uzatıldığına ilişkin bildirim ASLANLAR METAL'e, SOLAR-SAN'a ve başvuru sahibi Uluslararası Güneş Enerjisi Topluluğu-Türkiye Bölümü'ne (GÜNDER) 31.03.2016 tarihli ve sırasıyla 3654, 3653, 3655 sayılı yazılarla yapılmıştır.
- (6) Soruşturma kapsamında 19.01.2016 tarihinde SOLAR-SAN'da ve SOLAR-SAN'ın hissedarlarından olan Sistem Enerji Üretim San. ve Tic. Ltd. Şti. (SİSTEM ENERJİ) ile Demirsolar Güneş Enerjisi İnş. Bilgi. Tar. Hay. San. ve Tic. Ltd. Şti.'de (DEMİRSOLAR); 20.06.2016 tarihinde SOLAR-SAN'ın hissedarlarından olan İşlersan Güneş Enerjisi Nak. ve Gıda San. A.Ş.'de (İŞLERSAN); 22.06.2016 tarihinde SOLAR-SAN'ın hissedarlarından olan Anadolu Isı İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.'de (ANADOLU ISI); 29.06.2016 tarihinde ASLANLAR METAL'de yerinde inceleme yapılmış ve anılan şirketlerin yetkilileriyle görüşmelerde bulunulmuştur.

- (7) Dosyaya ilişkin olarak hazırlanan 07.10.2016 tarihli ve 2015-5-26/SR sayılı Soruşturma Raporu ve ekleri 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Kurul üyeleri ile ilgili taraflara tebliğ edilmiş ve aynı maddenin ikinci fıkrası gereğince hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerden 30 gün içinde ikinci yazılı savunmalarını göndermeleri talep edilmiştir.
- (8) Soruşturma Raporu ASLANLAR METAL ve SOLAR-SAN tarafından 14.10.2016 tarihinde tebliğ edilmiştir. Tarafların yasal süresi içerisinde ikinci yazılı savunmalarını sunmamasından dolayı Ek Yazılı Görüş hazırlanmamıştır. Tarafların yasal süresi içerisinde ikinci yazılı savunmalarını göndermemeleri üzerine 24.11.2016 tarihli, 12693 sayılı ve 24.11.2016 tarihli, 12691 sayılı yazılar ile sırasıyla ASLANLAR METAL'den ve SOLAR-SAN'dan üçüncü yazılı savunmalarını ve şayet varsa sözlü savunma yapılmasına ilişkin taleplerini göndermeleri istenmiştir.
- (9) Kendilerine gönderilen 24.11.2016 tarihli yazı üzerine soruşturma kapsamındaki teşebbüslerden ASLANLAR METAL'in üçüncü yazılı savunması 09.12.2016 tarihinde 7115 sayı ile SOLAR-SAN'ın üçüncü yazılı savunması 19.12.2016 tarihinde 7251 sayı ile yasal süresi içerisinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (10) ASLANLAR METAL'in 09.12.2016 tarihinde 7115 sayı ile Kurum kayıtlarına giren üçüncü yazılı savunmasında, 4054 sayılı Kanun'un 46. maddesi uyarınca sözlü savunma toplantısı yapılması talep edilmektedir. SOLAR-SAN'ın 19.12.2016 tarihinde 7251 sayı ile Kurum kayıtlarına giren üçüncü yazılı savunmasında ise 4054 sayılı Kanun'un 46. maddesinin birinci fıkrasına göre diğer soruşturma tarafının talebi üzerine veya Kurulun kendiliğinden sözlü savunma toplantısı yapma kararı alması halinde söz konusu toplantıya katılmak istendiği belirtilmektedir.
- (11) Kurulun 28.12.2016 tarihli ve 16-45/724-M sayılı kararı ile sözlü savunma toplantı tarihi 14.02.2017 olarak belirlenmiş ve bu tarihte teşebbüs temsilcilerinin katılımıyla sözlü savunma toplantısı gerçekleştirilmiştir. Kurul, 23.02.2017 tarihli toplantısında 17-08/100-43 sayı ile soruşturmaya ilişkin nihai kararını vermiştir.
- (12) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** Soruşturma Raporu'nda; ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmedikleri ve söz konusu teşebbüsler hakkında idari para cezası uygulanmasına yer olmadığı ifade edilmiştir.

## **I. İNCELEME ve DEĞERLENDİRME**

### **I.1. Hakkında Soruşturma Yürütülen Teşebbüsler**

#### **I.1.1. Aslanlar Metal Alüminyum P.V.C. Plastik İmalatı İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. (ASLANLAR METAL)**

- (13) ASLANLAR METAL, güneş enerjisi ile su ısıtma sistemlerinde kullanılan güneş kolektörlerinin, yeni nesil güneş enerji sistemlerinde kullanılan vakumlu cam tüplerin, depoların ve vakum tüplü kolektörlerin, PVC kapı ve pencere sistemleri ile alüminyum ve sanayi profillerinin üretimi ve satışı alanında faaliyet göstermektedir. ASLANLAR METAL, vakumlu cam tüp üretimine 2012 yılının Ekim ayında başlamıştır. Vakumlu cam tüp üretiminin bir kısmını vakum tüplü güneş kolektörü üretiminde girdi olarak kullanan, bir kısmını ise piyasaya arz eden teşebbüsün, vakumlu cam tüp üretim kapasitesi aylık yaklaşık (.....) adettir. ASLANLAR METAL'in hisselerinin tamamı Mehmet ASLAN'a aittir.

### I.1.2. Solar-San Vakumlu Cam Tüp Üretim San. ve Tic. A.Ş. (SOLAR-SAN)

- (14) SOLAR-SAN ithal edilen bir ürün olan ve güneş enerji sistemlerinde kullanılan vakumlu cam tüplerinin yerli sermaye ile üretimini sağlamak amacıyla 2011 yılının Ağustos ayında, güneş enerjisi ile su ısıtma sistemleri üretimi alanında faaliyet gösteren beş ortağın<sup>2</sup> bir araya gelmesi ile kurulmuş ve 2012 yılının Ağustos ayında vakumlu cam tüp üretimine başlamıştır.
- (15) Öncelikli olarak ortaklarının vakumlu cam tüp ihtiyacını karşılamak üzere faaliyette bulunan SOLAR-SAN'ın, vakumlu cam tüp üretim kapasitesi aylık yaklaşık (.....) adettir. SOLAR-SAN; %(.....) oranında İŞLERSAN, %(.....) oranında SİSTEM ENERJİ, %(.....) oranında ANADOLU ISI, %(.....) oranında Sun Güneş Enerjisi San. ve Tic. Ltd. Şti. ve %(.....) oranında DEMİRSOLAR'ın hissedarlığı altındadır.

### I.2. Şikâyet Eden Taraf: Güneş Enerjisi Topluluğu - Türkiye Bölümü (GÜNDER)

- (16) Dosya kapsamında yer alan bilgilere göre, GÜNDER, 3335 sayılı Uluslararası Niteliklerdeki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanun'un 1. maddesine göre ve Bakanlar Kurulunun 10.02.1992 tarihli ve 92/2752 sayılı kararı ile kurulmuş olan bir sivil toplum kuruluşu olup, kurucu üyeleri arasında T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, diğer kamu kurum ve kuruluşlarından konuyla ilgili personel, konu ile ilgili akademisyenler ve güneş enerjisi ile ilişkili konularda üretim ve ticaret yapan sanayiciler bulunmaktadır.

### I.3. İlgili Pazar

#### I.3.1. Sektöre İlişkin Genel Bilgiler

##### Güneş Enerjisi Hakkında Bilgi

- (17) Yenilenebilir enerji türlerinden biri olan güneş enerjisi, güneş ışığından enerji elde edilmesine dayanmaktadır. Güneş ışınlarından yararlanmak amacıyla geliştirilen güneş enerjisi teknolojileri yöntem, malzeme ve teknolojik düzey açısından çok çeşitlilik göstermekle birlikte iki ana grupta incelenmektedir. Bunlar, ısı güneş teknolojileri ve fotovoltaik sistemlerdir. Isıl güneş teknolojilerinde, güneş enerjisinden ısı elde edilmektedir. Bu ısı doğrudan kullanılabilirliği gibi, elektrik üretiminde de kullanılabilir. Güneş pilleri olarak da adlandırılan fotovoltaik sistemlerde ise yarı iletken malzemeler ile güneş ışığı doğrudan elektriğe çevrilmektedir. Dünyada güneş enerjisinin en geniş kullanım alanları, su ısıtma ve ısınmada güneş enerjisinden doğrudan faydalanma şeklindedir.

<sup>2</sup> SOLAR-SAN tarafından sunulan bilgiler çerçevesinde; SOLAR-SAN'ın kurucu ortaklarının Sistem Enerji Üretim Tic. Ltd. Şti., Bütem Metal Form San. ve Tic. A.Ş., İşlersan Güneş Enerjisi Nak. ve Gıda San. A.Ş., SNS Isı Sistemleri İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti ve Ercan Demir olduğu anlaşılmıştır. Şirketin ortaklık yapısında zaman içinde değişiklikler olmuş ve ortaklık yapısı bugünkü halini almıştır.

Güneş Enerjisi İle Su Isıtma Sistemleri Hakkında Bilgi

- (18) Güneş enerjisi ile su ısıtma sistemleri müstakil evler, toplu konutlar, sosyal tesisler ve oteller gibi mekânların sıcak su ihtiyacını karşılamak üzere kullanılan sistemlerdir. Bu sistemler, sıcak su talebinin kömür veya doğalgaz gibi fosil yakıtlar kullanılmaksızın temiz ve ekonomik bir şekilde karşılanmasına olanak sağlamaktadır. Güneş enerjisiyle su ısıtma sistemleri, güneş enerjisini toplayan kolektörlerden, ısınan suyun toplandığı depodan ve bu iki kısım arasında bağlantıyı sağlayan yalıtımlı borular, pompa ve kontrol edici gibi sistemi tamamlayan elemanlardan oluşmaktadır. Güneş enerjisi ile su ısıtma sistemlerinin en yaygın olarak kullanılanları düzlemsel güneş kolektörlü sistemler ve vakum tüplü güneş kolektörlü sistemlerdir<sup>3</sup>.
- (19) Düzlemsel güneş kolektörlü sistemler, düzlemsel yapıda olan bir kolektörün, güneş enerjisinin bir kısmını absorbe ederek bu enerjiyi ısı olarak kolektör içerisinde sıvıya iletmesine dayanmaktadır. Düzlemsel güneş kolektörleri, üstten alta doğru, camdan yapılan üst örtüden, cam ile emici plaka arasında bırakılan boşluktan, emici plakadan, akışkan borularından, arka ve yan yalıtım unsurlarından ve bu bölümleri içine alan bir kasadan oluşmaktadır. Üst örtüye yansıyan güneş ışınlarının bir kısmı cam üst örtü tarafından emilerek alttaki yüzeye iletilmektedir. Emici yüzey tarafından absorbe edilen enerji, akışkan boruları vasıtasıyla suyu ısıtmakta ve sıcak su deposuna göndermektedir. Düzlemsel güneş kolektörlerinde, sıfırın altındaki sıcaklıklarda kolektör içindeki sıvının donmasını önlemek amacıyla antifriz kullanılmaktadır.
- (20) Düzlemsel güneş kolektörlü sistemlere kıyasla yeni bir teknolojinin ürünü olan vakum tüplü güneş kolektörlü sistemler ise, iç içe geçmiş iki cam borunun arasındaki havanın vakumlanmasıyla ve içteki borunun güneş enerjisini emen seçici bir yüzeye kaplanmasıyla üretilen vakumlu cam tüplerin ihtiyaca göre belirli sayıda bir araya getirilerek<sup>4</sup> bir kolektör oluşturulması ve bu kolektörün yardımcı elemanlar kullanılarak bir sıcak su deposuna bağlanmasıyla kurulan sistemlerdir. Vakum tüplü sistemler, vakum teknolojisi sayesinde sıfırın altındaki hava koşullarında dahi antifriz ihtiyacı duymaksızın çalışabilmektedir.
- (21) Dosya kapsamında edinilen bilgilerden, düzlemsel ve vakum tüplü kolektörlü sistemlerin kullanım amacı bakımından birbirine ikame olduğu anlaşılmıştır. Bununla birlikte, dosya kapsamında sunulan belgelerde, kurulumunun daha pratik olması, kurulum maliyetinin görece düşük olması, vakumlu cam tüplerin yuvarlak biçimi dolayısıyla gün boyu güneş ışığını dik alması ve vakumlanmış havanın ısı kaybını ortadan kaldırması nedeniyle ısı verimliliğinin daha yüksek olması, daha estetik olması gibi gerekçelerle vakum tüplü güneş kolektörlü sistemlerin giderek daha fazla tercih edildiği ve bu nedenle talebin düzlemsel kolektörlü sistemlerden vakum tüplü sistemlere kaydığı ifade edilmektedir.
- (22) Nitekim Uluslararası Enerji Ajansı (*International Energy Agency-IEA*) verileri de, son yıllarda ülkemizde düzlemsel güneş kolektörlü sistemlerden vakum tüplü güneş kolektörlü sistemlere doğru bir geçiş yaşandığını ortaya koymaktadır. 2011-2014 dönemindeki yıllar itibarıyla ülkemizde yaygın olarak düzlemsel güneş kolektörlü sistemlerin kullanıldığı, bununla birlikte, her geçen yıl toplam kurulu kolektör alanı ve kapasitesi içinde vakum tüplü kolektörlerin payının arttığı görülmektedir<sup>5</sup>. Bu durum, talepte vakum tüplü kolektörlere yönelik bir değişim olduğunun bir göstergesi olarak kabul edilmektedir.

<sup>3</sup> ÖZGÜN, H., Fotovoltaik Enerji Sistemleri, GÜNDER, s. 15-16.

<sup>4</sup> Vakum tüplü kolektörlerde kullanılan vakumlu cam tüp sayısı, o sistemle ısıtılacak suyun miktarına göre farklılık göstermektedir. Hâlihazırda Türkiye’de 18’lik, 24’lük, 30’luk ve 36’lık sistemler üretilmektedir.

<sup>5</sup> IEA verileri (Solar Heat Worldwide – Markets and Contribution to Energy Supply 2011, 2012, 2013, 2014).

Vakumlu Cam Tüp Üretim Süreci Hakkında Bilgi

- (23) Vakum tüplü güneş kolektörlü su ısıtma sistemleri; vakum tüplü kolektör, soğuk su deposu, sıcak su deposu, sistem sehпасı ve çeşitli bağlantı elemanlarından oluşmaktadır. Bu sistemlerin temel unsuru niteliğindeki vakum tüplü kolektörler, kolektörde kullanılan vakumlu cam tüp sayısına göre değişmekle birlikte, toplam sistem maliyetinin yaklaşık %20'sini teşkil etmektedir.
- (24) Vakum tüplü kolektörü oluşturan vakumlu cam tüpler; farklı çaplarda ve uzunluklarda olan<sup>6</sup> iki adet cam borunun çeşitli işlemlerin ardından iç içe geçirilmesi ve aralarındaki havanın vakumlanması suretiyle üretilmektedir. Vakumlu cam tüp üretim sürecinde ilk aşama cam boruların hammaddeleri olan borosilikatın, boraksın, borik asitin, alüminyum hidroksitin (kuru hidrat), tuzun ve borosilikat özellikli cam kırıklarının cam eritme fırınlarında eritilerek cam boru olarak dökülmesi ve uygun ebatlarda kesilerek şekillendirilmesidir. Bu şekilde oluşturulan yarı mamul niteliğindeki cam borular ham boru olarak adlandırılmaktadır<sup>7</sup>. Ardından, iç boruların dış yüzeyleri, güneş ışınlarının ısı olarak algılanmasını ve böylece güneş enerjisinin %95-97 oranındaki kısmının soğurulmasını sağlayan selektif bir malzemeyle kaplanmaktadır. Bu işlemlerin ardından iç ve dış borular birleştirilmekte ve vakumlanmaktadır. Daha sonra yakma işlemi gerçekleştirilmekte ve bu işlem sonrasında nihai mamul haline gelen sağlam tüpler paketlenmek üzere gönderilirken, işlem sonucunda uç kısmı renk değiştirmeyen ürünler ise ayrılarak geri dönüşüme gönderilmektedir. Bu üretim sürecinin her aşamasında oluşan ürün kayıpları geri dönüşüme uygun olup, selektif kaplamalı ürünler asitli yıkama sonrası, diğer ürünler ise direkt cam öğütme makinesi ile öğütülerek hammaddeye dahil edilmektedir.
- (25) Vakumlu cam tüp üretiminin yukarıda açıklandığı şekilde bir süreç izlemesi nedeniyle, cam eritme fırınının devamlı olarak çalışması gerekmektedir. Bir başka deyişle, normal koşullarda, vakumlu cam tüp üreten tesisler dört yıl boyunca yılda 365 gün çalışmaktadır. Söz konusu tesislere dört senede bir fırın revizyonu yapılması gerekmektedir. Vakumlu cam tüp fırınlarının revizyonu esnasında 45-50 gün boyunca cam eritme fırınları çalışmamaktadır. Bununla birlikte, fırınların çalışmadığı revizyon döneminde yarı mamul stoku kullanılarak üretim devam edebilmektedir.
- (26) Vakumlu cam tüp ürünü homojen nitelik taşımakta, başka bir deyişle farklı üreticiler tarafından üretilen ürünler, alıcılar tarafından tam ikame olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, piyasadaki rekabet bakımından belirleyici olan unsur ürünün satış fiyatıdır.

<sup>6</sup> Vakumlu cam tüpler 47 mm çaplı ve 58 mm çaplı olmak üzere iki tipte üretilmektedir.

<sup>7</sup> Dosya kapsamında edinilen bilgilerden, yarı mamul niteliğindeki ham boruların vakumlu cam tüp üretimi dışında başka bir kullanım alanının bulunmadığı ve bu nedenle istisnai durumlarda vakumlu cam tüp üreticilerine yapılan satışlar haricinde satışının yapılmadığı anlaşılmıştır.

Türkiye’de Vakumlu Cam Tüp Pazarı

- (27) Dosya kapsamında edinilen bilgilere göre, vakum tüplü güneş kolektörlü su ısıtma sistemleri ilk olarak Çin’de üretilmeye başlanmıştır. 2002 yılından itibaren ise bu sistemlerin ana unsuru olan vakumlu cam tüpler Çin’den Türkiye’ye ithal edilmeye ve böylece vakum tüplü güneş kolektörlü su ısıtma sistemleri Türkiye’de imal edilmeye başlamıştır. Bunun sonucu olarak vakum tüplü güneş kolektörü sistemlerinin Türkiye’de yaygınlaşmasıyla birlikte, 2009 yılına kadar düzlemsel güneş kolektörlü sistemlerin satışıyla iştigal etmiş olan ORTADOĞU ALÜMİNYUM, yerli hammaddeleri kullanmak suretiyle vakumlu cam tüp üretimi yapmak amacıyla 21.12.2009 tarihinde LARA CAM’ı kurmuş ve 11.12.2010 tarihinde LARA CAM bünyesinde vakumlu cam tüp üretimine başlamıştır. LARA CAM’ın ürettiği vakumlu cam tüpler, ORTADOĞU ALÜMİNYUM tarafından vakumlu cam tüp olarak ya da vakum tüplü güneş kolektörlü sistemlere monte edilerek piyasaya arz edilmektedir.
- (28) Dosya çerçevesinde ORTADOĞU ALÜMİNYUM tarafından sunulan bilgilerden, ORTADOĞU ALÜMİNYUM’un vakumlu cam tüp üretimine başlamasının ardından ürünlerini Çin’e ihraç etmeye başladığı, bunun üzerine Çin’in anılan malın ithalatına yönelik olarak ağır vergiler getirdiği ve bu nedenle ORTADOĞU ALÜMİNYUM’un Çin’e yönelik satışlarının sona erdiği anlaşılmıştır. ORTADOĞU ALÜMİNYUM tarafından, Çin’in getirdiği vergi uygulaması sonucunda, Dış Ticaret Müsteşarlığına başvurulmuş ve yerli üreticilerin korunmasını sağlamak amacıyla vakumlu cam tüp ithalatına yönelik olarak gözetim uygulaması getirilmesi talep edilmiştir. Bunun üzerine 2011/7 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (2011/7 sayılı Tebliğ) 25.05.2011 tarihli ve 27944 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- (29) 2011/7 sayılı Tebliğ’in 1. maddesi ile 8419.90.85.90.12 GTIP numaralı şofben ve diğer su ısıtıcılarına ait olan (yalnız güneş enerjisi sistemlerinde kullanılan cam boru ve vakumlu cam boru tüpleri) ürünlerin ithalatında CIF kıymet üzerinden 20 ABD Doları/kg gözetim uygulaması<sup>8</sup> getirilmiştir. 06.07.2011 tarihli ve 27986 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin 2011/7 Sayılı Tebliğ’de Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ ile 2011/7 sayılı Tebliğ’in 1. maddesinde değişiklik yapılarak, söz konusu tutar 6 ABD Doları/kg olarak uygulanmaya başlamıştır.
- (30) Dosya kapsamında sunulan bilgilerden, vakumlu cam tüp ürününün ithalatında gözetim uygulaması sonucunda, uygulama öncesinde 5,00-5,50 TL/adet olan ithal vakumlu cam tüp fiyatlarının 12,00-13,00 TL/adet düzeyine çıktığı anlaşılmaktadır<sup>9</sup>.
- (31) İthal vakumlu cam tüp fiyatlarındaki bu artışın vakum tüplü güneş kolektörlü su ısıtma sistemi üreticilerinin maliyetlerini önemli ölçüde artırması üzerine, 2011 yılının Ağustos ayında beş adet vakum tüplü güneş kolektörlü sistem üreticisi bir araya gelerek vakumlu cam tüpü ithal etmek yerine, yerli sermaye ile üretim yapmak amacıyla SOLAR-SAN’ı kurmuşlardır. SOLAR-SAN 2012 yılının Ağustos ayında üretime başlamıştır. ASLANLAR METAL ise 2012 yılının Ekim ayı itibarıyla vakumlu cam tüp üretimine başlamıştır.

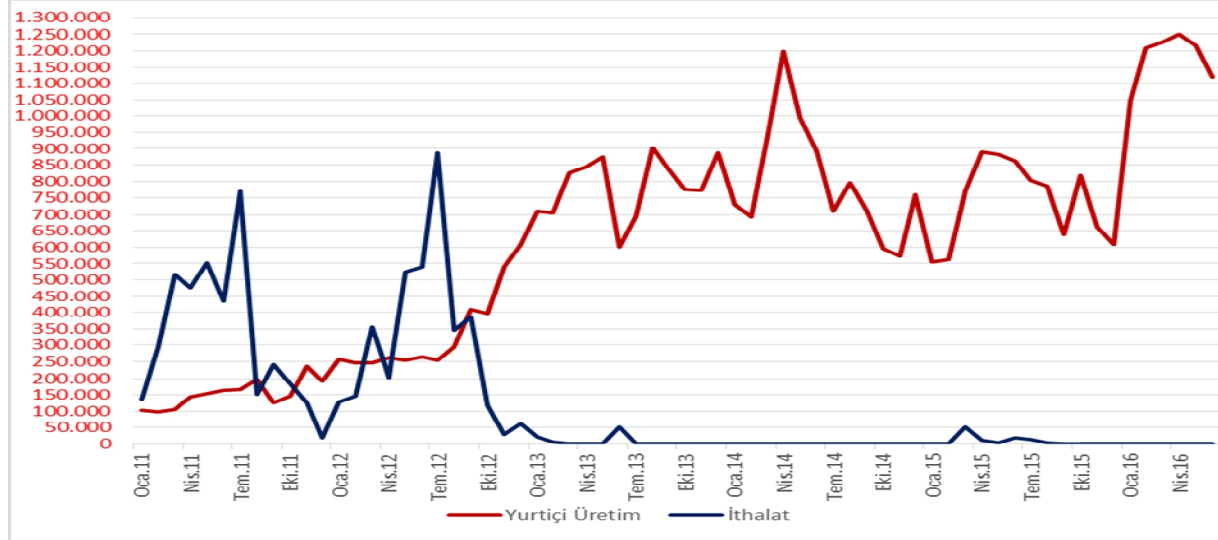
<sup>8</sup> İthalatta gözetim uygulaması, yerli üreticinin korunması ve ithalattan kaynaklanacak vergi kayıplarının önlenmesi amacıyla, eşyanın ithalatında üzerinden vergi hesaplanacak kıymetle ilgili, birim başına asgari bir fiyat belirlenmesi uygulamasıdır. Gözetim uygulaması; ilgili eşyanın kıymeti, belirlenen birim fiyatın altında kaldığı zaman devreye girmektedir.

<sup>9</sup> Gözetim uygulaması kapsamında ürünün nihai fiyatı hesaplanırken ithal edildiği ülkeden satın alındığı fiyata, kilogram başına 6 ABD Doları gözetim tutarı eklenmekte ve oluşan toplam tutar üzerinden gümrük vergisi tutarı hesaplanmaktadır. Daha sonra, hesaplanan gümrük vergisi tutarı ithal edilen ülkedeki satın alma fiyatına eklenerek ürünün Türkiye’deki KDV hariç nihai fiyatına ulaşılmaktadır.

## 17-08/100-43

- (32) Vakumlu cam tüp ürününün ithalatına gözetim uygulaması getirilmesi ve Türkiye’de vakumlu cam tüp üretilmeye başlanması, vakumlu cam tüp ithalatı ve üretimi üzerinde aşağıdaki grafikteki gibi bir etkiye yol açmıştır:

Grafik 1: Yurtiçi Üretim ve İthalat Miktarları (Adet/Ay)<sup>10</sup>



Kaynak: Teşebbüslerden ve T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığından gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıştır.

- (33) Yukarıdaki grafikten görüldüğü üzere, 2011 yılının Haziran ayında vakumlu cam tüp ithalatına gözetim uygulaması getirilmesinin ardından, 2011 yılının Temmuz ayı itibarıyla anılan ürünün ithalatında önemli bir düşüş yaşanmıştır. 2012 yılının Temmuz ayına kadar görece düşük seviyelerde gerçekleşen ithalat, 2012 yılının Temmuz ayında bir sıçrama göstermiş, ancak 2012 yılının ikinci yarısında SOLAR-SAN’ın ve ASLANLAR METAL’in vakumlu cam tüp üretimine başlamasıyla birlikte kademeli olarak azalmıştır. 2013 yılı başından günümüze kadar olan dönemde arıza ve az miktarda yurt dışı alımlar dışında vakumlu cam tüp ithalatı yapılmadığı görülmektedir.
- (34) Türkiye’de 2016 yılının Haziran ayı sonu itibarıyla üç teşebbüs vakumlu cam tüp üretimi alanında faaliyet göstermektedir. Bu teşebbüslerin yıllar itibarıyla satış değeri üzerinden hesaplanan pazar paylarına ve bu yıllarda gerçekleştirilen vakumlu cam tüp ithalatının payına aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 1: Teşebbüslerin Pazar Payları ve İthalatın Payı (%)

Teşebbüsler	2012	2013	2014	2015	2016/6
ASLANLAR METAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SOLAR-SAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ORTADOĞU ALÜMİNYUM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İthalat	39,20	0,73	0,00	1,60	0,00
TOPLAM	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: Teşebbüslerden ve T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığından gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce yapılan hesaplama.

- (35) Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere, 2012 yılında Türkiye vakumlu tüp talebinin yaklaşık %39’u ithalat yoluyla karşılanmaktayken, devam eden yıllarda ithalatın payı ihmal edilebilir düzeye gerilemiştir. İlgili dönemde yurtiçi üretimin teşebbüsler arasındaki dağılımı incelendiğinde, her bir yılda ORTADOĞU ALÜMİNYUM’un en yüksek pazar payına sahip teşebbüs olduğu görülmektedir.

<sup>10</sup> Yurtiçi üretim ve ithalat verileri 47 mm’lik ve 58 mm’lik vakumlu cam tüp ürünlerini kapsayacak şekilde sunulmuştur.



- (36) Vakumlu cam tüp sektöründe faaliyet gösteren üç teşebbüs, ürettikleri vakumlu cam tüpleri, direkt olarak piyasaya arz edebilmekte ya da vakum tüplü güneş kolektörü sistemine monte ederek piyasaya sunmaktadır. Bu bağlamda, aşağıda, teşebbüslerin yıllar itibarıyla ürettikleri vakumlu cam tüplerin ne kadarını direkt olarak piyasaya arz ettiklerine, ne kadarını vakum tüplü güneş kolektörü sisteminde kullandıklarına yer verilmektedir:

Tablo 2: Teşebbüslerin Vakumlu Cam Tüp Kullanımı (%)<sup>11</sup>

Yıllar	ASLANLAR METAL		SOLAR-SAN		ORTADOĞU ALÜMİNYUM	
	İç Kullanım	İç Piyasaya Satış	İç Kullanım	İç Piyasaya Satış	İç Kullanım	İç Piyasaya Satış
2011	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2012	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2013	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2014	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2015	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2016/6	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce yapılan hesaplama.

- (37) Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere, ASLANLAR METAL, ürettiği vakumlu cam tüp miktarının 2012 yılında %(.....)'ünü, 2013 yılına %(.....)'sini, 2014 yılında %(.....)'sini, 2015 yılında %(.....)'ünü, 2016'nın ilk yarısında ise %(.....)'sini direkt olarak piyasaya arz etmiştir. ORTADOĞU ALÜMİNYUM, ürettiği vakumlu cam tüp miktarının 2011 yılında %(.....)'ini, 2012 yılında %(.....)'ini, 2013 yılına %(.....)'sini, 2014 yılında %(.....)'ünü, 2015 yılında %(.....)'sini, 2016'nın ilk yarısında ise %(.....)'ini piyasaya arz etmiştir. SOLAR-SAN ise, söz konusu sektörde faaliyet gösteren diğer iki teşebbüsün aksine, ürettiği vakumlu cam tüp miktarının 2012 yılında %(.....)'ünü, 2013 yılına %(.....)'ünü, 2014 yılında %(.....)'ünü, 2015 yılında %(.....)'ünü, 2016'nın ilk yarısında %(.....)'sini vakum tüplü güneş kolektör sistemi üretiminde kullanılmak üzere ortaklarına satmıştır.

### I.3.2. İlgili Ürün Pazarı

- (38) Yukarıda detaylarına yer verildiği üzere, vakumlu cam tüpler, vakum tüplü güneş kolektörlü su ısıtma sistemlerinde kullanılan esaslı bir girdiyi temsil etmektedir. Bununla birlikte, söz konusu tüplerin diğer güneş enerjisi ile su ısıtma sistemlerinde ve/veya güneş pilleri üretiminde kullanım alanı bulmadığı değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, dosya bakımından anlaştıkları iddia edilen teşebbüslerin faaliyetlerinin kesiştiği ve üzerinde anlaştıkları iddia edilen ürünü temsil eden "vakumlu cam tüp pazarı" ilgili ürün pazarı olarak ele alınabilecek ve dosya konusu iddiaların değerlendirilmesine esas pazarı oluşturabilecektir. Bununla birlikte, dosya kapsamında yapılacak değerlendirmeyi değiştirmemesi nedeniyle "İlgili Pazarın Tanımlanmasına Dair Kılavuz"un 20. maddesi doğrultusunda kesin bir ilgili ürün pazarı belirlenmemiştir.

<sup>11</sup> Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerden ASLANLAR METAL tüzel kişiliği bünyesinde vakum tüplü güneş kolektörü üretimi de yapmakta ve üretiminin bir kısmını kendi kullanmaktadır. SOLAR-SAN'ın ortakları vakum tüplü güneş enerjisi sistemi üreticisi teşebbüsler olup, SOLAR-SAN'ın vakumlu cam tüp üretimi öncelikle ortakları tarafından kullanılmaktadır. SOLAR-SAN'ın tüzel kişiliği bünyesinde vakum tüplü güneş kolektörü üretimi bulunmamaktadır. ORTADOĞU ALÜMİNYUM ise bünyesinde bulunan LARA CAM'ın vakumlu cam tüp üretiminin tümünü satın almakta, bunun bir kısmını doğrudan piyasaya arz ederken bir kısmını tüzel kişiliği bünyesindeki vakum tüplü güneş kolektörü üretiminde kullanmaktadır. Bu çerçevede tablonun hazırlanmasında ASLANLAR METAL'in ve ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un tüzel kişilikleri bünyesinde vakum tüplü güneş kolektörü üretiminde kullandıkları miktar, SOLAR-SAN'ın ise ortaklarına yaptığı vakumlu cam tüp satışları iç kullanım olarak kabul edilmiştir.

### I.3.3. İlgili Coğrafi Pazar

- (39) Soruşturma tarafı teşebbüslerin her ikisi de, vakumlu cam tüp satışlarını Türkiye genelinde gerçekleştirmektedir. Bu çerçevede ilgili coğrafi pazarın Türkiye olarak ele alınması mümkün olmakla birlikte, ilgili coğrafi pazarın tespit edilmesi sonuç açısından belirleyici olmadığından, dosya kapsamında ilgili coğrafi pazar belirlenmemiştir.

### I.4. Dosya Kapsamında Elde Edilen Deliller

- (40) **Belge-1:** ORTADOĞU ALÜMİNYUM'da yapılan yerinde incelemede elde edilen, SOLAR-SAN'ın Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı (.....) tarafından 31.05.2014 tarihinde ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un ana hissedarı (.....) gönderildiği anlaşılan kısa mesajda aşağıdaki ifadeler yer almaktadır<sup>12</sup>:

*"(.....) Bey seni son kez uyarıyorum, her iki firmanla ilgili tüm detayları Maliyeye vereceğim, 5 sahife dilekçe hazır, (...)... Temeline dinamit koyacak, beş yıllık defterler, cezalar, faizleri ile; 20 milyona yaklaşır, üstelik bunun stresi sana yeter, bir yıl boyunca maliyeye git gel, hırsız gibi, katil gibi sorgulanacaksın; (...). Piyasaya üç fırının üretimi %15 fazlalık var, fiyatlar bundan böyle, bu miktarı ham boru olarak stoklasak sorun bitecek, bu stokladığın miktarı üstelik ben de alabilirim, ileride fırın revizyona girince kullanırız, böylece her firma para kazanır, üç firmanın hiç biri çekilmez, çare yok. Biz en fazla sermaye arttırırız, üstelik alacağım ihbar tazminatı da yanıma kalır; Gel akıllı ol, inadından vazgeç, ayda 100 ton ham boruyu mamule dönüştürmeden stoklayacağız, herkes bir kısım işçiyi azaltacak öteki fırının da bu aşamada başka bir cam üretecek şekilde çalış; Bana Pazar akşamına kadar dönebilirsin.. saygılar..."*

- (41) **Belge-2:** ORTADOĞU ALÜMİNYUM tarafından gönderilen ek bilgide; ASLANLAR METAL'in tek başına kontrolüne sahip olan (.....) ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un büyük hissedarı olan (.....) 18.03.2015 ve 23.03.2015 tarihlerinde gönderdiği iki adet kısa mesajda yer verilmiştir. 18.03.2015 tarihli kısa mesajda aşağıdaki ifadeler yer almaktadır<sup>13</sup>:

*"Boş yere hammallık etme bu mal satılıyor zaten 6 tl artı KDV. Veya 6.250 tl artı KDV den çok rahat gidiyor kendin hamallık dersin ben değil bunu kendin için yapmış olursun. İyi düşün rekabet diye bir şey yok bu mal 8.500 tl yede gidecek. Sen bilirsin ayda 500-600 bin tl ni çöpe atacaksan. Ticarete ucuz kahramanlık sonu hüsrandır."*

<sup>12</sup> Söz konusu mesaj hakkında ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un ana hissedarı (.....) tarafından 06.06.2014 tarihinde Adana Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulduğu, söz konusu suç duyurusu üzerine kamu davası açıldığı ve Adana 6. Asliye Ceza Mahkemesinin 2014/782 E., 2015/344 K. sayılı kararı ile (.....) adli para cezası ile cezalandırılmasına karar verdiği tespit edilmiştir. Söz konusu mesajdaki ifadeler Adana 6. Asliye Ceza Mahkemesinin anılan kararından herhangi bir düzeltme yapılmaksızın alınmış, ancak mesajın sadece önemli görülen bölümlerine yer verilmiştir.

<sup>13</sup> Söz konusu kısa mesajdaki ifadeler herhangi bir düzeltme yapılmaksızın aynen alınmıştır.

- (42) 23.03.2015 tarihli kısa mesaj ise aşağıdaki gibidir<sup>14</sup>:

*“Tek fırın yanarsa; yıl sonuna kadar toplam üretim (yılbaşından itibaren) 3500 000 adet, bunun 1700 000 adeti bağlantı yapılmış olduğu için maliyetten gider, geri kalan 1800 000 adet ise ortalama 9 tl+ kdv den gider(yakında fiyatlar buraya kesin çıkar bir ay içinde) bu durumda toplam kazanç 9360000 tl (dokuzmilyon üçyüzaltmış tl) olmaktadır, burda eğer tek fırın ile devam edilirse eylül den sonrada fiyatların yaklaşık aynı kalacağı, fazla düşmeyeceği fakat biraz vadelerin uzayacağı görüşü hakimdir. akıllı olunursa tek fırın ile 3 misli daha fazla kazanılacağı açıkca görülmektedir.*

*Ayrıca 2 fırının 1 i eylül de söner, söndürme yakma maliyeti 600 000 tl. Aklın yolu bir..”*

## **I.5. Kanun’un 4. Maddesine İlişkin Değerlendirme**

### **I.5.1. Delillere İlişkin Değerlendirme**

- (43) Dosya kapsamında ASLANLAR METAL ve SOLAR-SAN yetkilileri tarafından ORTADOĞU ALÜMİNYUM yetkililerine gönderilmiş kısa mesajlar elde edilmiştir.
- (44) Belge-1 olarak sunulan ve 31.05.2014 tarihinde SOLAR-SAN’ın Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı (.....) tarafından ORTADOĞU ALÜMİNYUM’un ana hissedarı (.....)’a gönderilen e-postada yer alan;

*(...)Piyasaya üç fırının üretimi %15 fazlalık var, fiyatlar bundan böyle, bu miktarı ham boru olarak stoklasak sorun bitecek, bu stokladığın miktarı üstelik ben de alabilirim, ileride fırın revizyona girince kullanırız, böylece her firma para kazanır, üç firmanın hiç biri çekilmez, çare yok. (...) Gel akıllı ol, inadından vazgeç, ayda 100 ton ham boruyu mamule dönüştürmeden stoklayacağız, herkes bir kısım işçiyi azaltacak öteki fırının da bu aşamada başka bir cam üretecek şekilde çalış;(...)*

ifadelerinden SOLAR-SAN’ın piyasada arz fazlası bulunduğu gerekçesiyle ORTADOĞU ALÜMİNYUM’u yarı mamul niteliğindeki ham boruyu stoklamak suretiyle arzı kısıtlamaya davet ettiği anlaşılmaktadır.

- (45) Belge-2 olarak sunulan ve 18.03.2015 ile 23.03.2015 tarihlerinde ASLANLAR METAL’in sahibi (.....) tarafından ORTADOĞU ALÜMİNYUM’un ana hissedarı (.....)’a gönderilen kısa mesajlarda yer alan;

*“Boş yere hammallık etme bu mal satılıyor zaten 6 tl artı KDV. Veya 6.250 tl artı KDV den çok rahat gidiyor kendin hamallık dersin ben değil bunu kendin için yapmış olursun. İyi düşün rekabet diye bir şey yok bu mal 8.500 tl yede gidecek.”* ve

*“Tek fırın yanarsa; yıl sonuna kadar toplam üretim (yılbaşından itibaren) 3500 000 adet, bunun 1700 000 adeti bağlantı yapılmış olduğu için maliyetten gider, geri kalan 1800 000 adet ise ortalama 9 tl+ kdv den gider(yakında fiyatlar buraya kesin çıkar bir ay içinde) bu durumda toplam kazanç 9360000 tl (dokuzmilyon üçyüzaltmış tl) olmaktadır, burda eğer tek fırın ile devam edilirse eylül den sonrada fiyatların yaklaşık aynı kalacağı, fazla düşmeyeceği fakat biraz vadelerin uzayacağı görüşü hakimdir. akıllı olunursa tek fırın ile 3 misli daha fazla kazanılacağı açıkca görülmektedir.”*

ifadelerinden ASLANLAR METAL’in ORTADOĞU ALÜMİNYUM’a vakumlu cam tüp arzını kısıtlamak ve fiyatını yükseltmek yönünde bir teklifte bulunduğu anlaşılmaktadır.

<sup>14</sup> Söz konusu kısa mesajdaki ifadeler herhangi bir düzeltme yapılmaksızın aynen alınmıştır.

## 17-08/100-43

- (46) ORTADOĞU ALÜMİNYUM, dosya kapsamında sunduğu bilgi ve belgelerde, SOLAR-SAN'ın ve ASLANLAR METAL'in kendisini ortak bir fiyat uygulanması konusunda zorladığını, anılan teşebbüslerin cam eritme fırınına kapatmaları mümkün olmadığı için ürünün fiyatını yükseltmek amacıyla ham boru stoklamak yoluna gittiklerini ancak ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un kısa mesajlar yoluyla kendisine yapılan davete icabet etmediğini ifade etmiştir. Nitekim Kurulumuz da 16.10.2015 tarihli ve 15-38/621-213 sayılı kararla ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un rakipleriyle rekabeti engellemeye yönelik bir anlaşma yapma konusundaki yaklaşımının olumsuz olduğunu değerlendirmiş ve ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un şikâyetle konu olmadığını da göz önünde bulundurarak ORTADOĞU ALÜMİNYUM hakkında soruşturma açılmasına yer olmadığına hükmetmiştir.
- (47) Bu çerçevede, her ne kadar delil olarak elde edilen kısa mesajlar ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın ORTADOĞU ALÜMİNYUM'a yönelik olarak rekabeti kısıtlama amacı taşıyan tekliflerde bulunduğunu gösterse de, soruşturmanın konusu ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın vakumlu cam tüpün arz miktarını kısıtlamaya ve/veya fiyatını artırmaya yönelik bir anlaşma içerisinde olup olmadıklarının ve bu suretle Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti olarak belirlenmiştir.
- (48) Bu noktada, ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın arz kısıtlamasına ve/veya fiyat tespitine yönelik bir irade uyuşması içinde olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Zira soruşturma taraflarının vakumlu cam tüp arzının kısıtlanması ve fiyatlarının artırılması yönündeki niyetini gösteren kısa mesajlar, tarafların bu yönde bir uzlaşma içinde olabileceği ve pazarın diğer oyuncusu olan ORTADOĞU ALÜMİNYUM'u da bu uzlaşmaya dahil etmek yönünde çaba gösterdikleri şüphesini doğurmaktadır.
- (49) SOLAR-SAN tarafından 31.05.2014 tarihinde, ASLANLAR METAL tarafından ise 18.03.2015 ve 23.03.2015 tarihlerinde ORTADOĞU ALÜMİNYUM'a gönderilmiş olan kısa mesajların içeriği incelendiğinde, söz konusu kısa mesajların gönderim tarihleri arasında yaklaşık 10 aylık bir zaman dilimi olduğu da dikkate alınarak, bu mesajların SOLAR-SAN ile ASLANLAR METAL'in rekabeti kısıtlamaya yönelik bir uzlaşma içinde bulunduğu dair bir çıkarım yapılabilmesi için yeterli olmadığı görülmektedir. Bu nedenle, sadece delillerden hareketle soruşturma tarafı teşebbüsler arasında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma olup olmadığı hakkında bir kanaate varmak mümkün değildir.
- (50) Bu çerçevede, soruşturma tarafı teşebbüsler arasında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmanın olup olmadığını ortaya koyabilmek bakımından, bu teşebbüslerin delillerin ilgili olduğu dönemdeki piyasa davranışlarının da incelenmesi gerekmektedir.

### I.5.2. Teşebbüslerin Piyasa Davranışlarına İlişkin Değerlendirme

- (51) Teşebbüsler arasında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma olduğuna dair doğrudan delillerin bulunmadığı durumlarda teşebbüslerin piyasa davranışlarının paralelliği, aralarında gizli bir anlaşma olabileceği ihtimalini gündeme getirmektedir. Bu noktada, makul gerekçelerle açıklanmadıkça, teşebbüslerin üretim ve satış politikalarının aynı veya benzer olması, eş zamanlı veya yakın tarihli fiyat artışları gerçekleştirmeleri, farklı maliyet yapılarına sahip olmalarına rağmen aynı veya yakın fiyatlar uygulamaları teşebbüsler arası bir anlaşmanın göstergeleri olarak kabul edilebilmektedir.

- (52) Bu çerçevede, elde edilen delillerin taraflar arasında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma olup olmadığını göstermekte yetersiz olduğu değerlendirilen işbu dosya bakımından soruşturma konusu teşebbüslerin Türkiye’de vakumlu cam tüp üretimine başlanan 2011 yılının başından 2016 yılının Haziran ayı sonuna kadar olan dönemdeki piyasa davranışlarının değerlendirilmesi gerekmektedir<sup>15</sup>. Bu nedenle, aşağıda, teşebbüslerin ilgili dönemdeki kurulu kapasitelerine, kapasite kullanım oranlarına, yarı mamul stoklarına, üretim ve satış miktarlarına, nihai ürün stoklarına, fiyat seviyelerine ve maliyet yapılarına ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir. Ancak, bu değerlendirmelere geçmeden önce, bunlara esas oluşturan bazı hususlar hakkında bilgi verilecektir.
- (53) Öncelikle, taraf teşebbüslerin soruşturmaya konu faaliyetleri üç oyunculu oligopol bir pazarda gerçekleşmektedir. Oligopol pazarlar az sayıda teşebbüsten oluşan piyasalardır. Bu piyasalarda teşebbüsler fiyat ve üretim politikaları açısından oligopolistik bağımlılık olarak nitelendirilen karşılıklı bir bağımlılık ilişkisi içinde olabilmektedirler. Oligopolistik bağımlılık nedeniyle, bu pazarlarda ortaya çıkan piyasa davranışlarına yönelik incelemelerde, bütüncül bir bakış açısıyla tüm teşebbüslerin davranışlarının dikkate alınması gerekmektedir. Bu nedenle, işbu soruşturma kapsamında yapılan analizlere ORTADOĞU ALÜMİNYUM da dahil edilmiştir.
- (54) İkinci olarak, Türkiye’de 47 mm çapında ve 58 mm çapında olmak üzere iki tür vakumlu cam tüp üretimi yapılmasına karşın, incelenen dönemde, ASLANLAR METAL’in yurtiçi satışlarının (.....), SOLAR-SAN’ın yurtiçi satışlarının yaklaşık %(.....)’sını, ORTADOĞU ALÜMİNYUM’un yurtiçi satışlarının yaklaşık %(.....)’ünü 47 mm’lik vakumlu cam tüpün oluşturduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle, taraflar arasındaki olası bir rekabeti kısıtlayıcı anlaşmanın piyasa davranışları üzerindeki etkisinin 47 mm’lik vakumlu cam tüp satışları ele alınarak ortaya konabileceği değerlendirildiğinden yapılacak analizde 47 mm’lik vakumlu cam tüpe ilişkin veriler esas alınmıştır.
- (55) Üçüncü olarak, dosya kapsamında 31.05.2014 tarihinde SOLAR-SAN’dan ORTADOĞU ALÜMİNYUM’a (Belge-1) ve 18.03.2015 ile 23.03.2015 tarihlerinde ASLANLAR METAL’den ORTADOĞU ALÜMİNYUM’a (Belge-2) gönderilmiş iki adet kısa mesaj elde edilmiştir. Bu delillerden hareketle öncelikle tarafların, delillerin ilgili oldukları dönemde rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma içinde olabileceği üzerinde durulmaktadır. Bu nedenle, soruşturma tarafı teşebbüslerin piyasada bu mesajlar doğrultusunda bir davranış değişikliğine gidip gitmediğini değerlendirebilmek amacıyla mesajların atıldığı tarihin öncesi ve sonrası dönemlerin karşılaştırılması gerekmektedir. Bu çerçevede, mesaj gönderim tarihlerinin öncesindeki ve sonrasındaki dörder aylık dönemlerin teşebbüslerin piyasa davranışlarının seyrinin gözlenmesi bakımından yeterli bir perspektif sağlayabileceği değerlendirilmiş, daha uzun dönemli inceleme yapmayı gerekli kılan özel durumlar olmadıkça, Belge-1<sup>16</sup> bakımından Şubat-Mayıs 2014 dönemi ile Haziran-Eylül 2014 dönemi, Belge-2<sup>17</sup> bakımından ise Aralık 2014-Mart 2015 dönemi ile Nisan-Temmuz 2015 dönemi karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır.

<sup>15</sup> Türkiye’de vakumlu cam tüp üretimine ilk başlayan teşebbüs olan ORTADOĞU ALÜMİNYUM, ilk üretimini 2010 yılının Aralık ayı içerisinde gerçekleştirmiştir. Bununla birlikte, 2010 yılında üretilen vakumlu cam tüpler 58 mm’lik olup, 47 mm’lik vakumlu cam tüp üretimine 2011 yılının Ocak ayında başlamıştır. Kararın 51. paragrafında yer verilen gerekçelerle analize 47 mm’lik vakumlu cam tüplerin üretimine geçildiği 2011 yılının Ocak ayından başlanmıştır.

<sup>16</sup> Belge-1 olarak kabul edilen kısa mesaj 31.05.2014 tarihinde gönderilmiştir. Bu nedenle Belge-1’e konu olan piyasa davranışlarının Haziran ayında ve devamında ortaya çıkması beklenmektedir. Dolayısıyla, Belge-1 sonrasının değerlendirilmesinde Haziran-Eylül 2014 dönemi esas alınmıştır.

<sup>17</sup> Belge-2 olarak kabul edilen kısa mesajlar 18.03.2015 ve 23.03.2015 tarihlerinde gönderilmiştir. Bu nedenle Belge-2’ye konu olan piyasa davranışlarının Nisan ayında ve devamında ortaya çıkması

- (56) Son olarak, yukarıda belirtildiği üzere, SOLAR-SAN'ın ASLANLAR METAL'den ve ORTADOĞU ALÜMİNYUM'dan farklılaşan bir durumu bulunmaktadır. Şöyle ki; SOLAR-SAN, öncelikli olarak, güneş enerjisi ile su ısıtma sistemleri üreticisi olan ortaklarının vakumlu cam tüp ihtiyacını yerli üretimle karşılamak üzere kurulmuş olup, faaliyette bulunduğu yıllar boyunca satışlarının yaklaşık %(.....)'inden fazlasını ortaklarına gerçekleştirmiştir. Bu nedenle, yapılan değerlendirmelerde SOLAR-SAN'ın satış miktarı ve fiyat verileri SOLAR-SAN'ın tüm satışları bakımından ve ortaklar dışında kalan alıcılara yapılan satışlar bakımından ayrı ayrı incelenmiştir.
- (57) Bu bilgiler ve açıklamalar sonrasında, aşağıda, Türkiye'de vakumlu cam tüp üretimi yapan teşebbüslerin piyasa davranışlarına ilişkin analizlere ve değerlendirmelere yer verilmektedir.

*Teşebbüslerin Kurulu Kapasitelerine İlişkin Değerlendirme*

- (58) Bir önceki bölümde açıklandığı üzere, dosya kapsamında elde edilen deliller tarafların arzın kısıtlanmasına ve/veya fiyatın artırılmasına yönelik bir anlaşma içinde olabileceği şüphesini oluşturmaktadır. Bu bağlamda, öncelikli olarak incelenmesi gereken unsurun delillerin ilgili oldukları dönemlerde soruşturma tarafı teşebbüslerin kurulu kapasitelerinde bir küçülmeye gidip gitmediği değerlendirilmektedir.
- (59) Aşağıdaki grafikte, Türkiye'de vakumlu cam tüp üretimi yapan teşebbüslerin 2011 yılının başından 2016 yılının Haziran ayı sonuna kadar olan dönemdeki kurulu kapasitelerine yer verilmektedir:

Grafik 2: Teşebbüslerin Kurulu Kapasiteleri (Adet/Ay)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: Teşebbüslerden gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıştır.

- (60) Grafikten anlaşılacağı üzere, en yüksek kurulu kapasiteye sahip teşebbüs, 2013 yılının sonuna kadar olan dönem ile Ağustos 2014-Kasım 2015 döneminde (.....) adet/ay; 2014 yılının Ocak-Temmuz dönemi ile 2016 yılının Ocak-Haziran döneminde (.....) adet/ay ile ORTADOĞU ALÜMİNYUM olup, onu sırasıyla (.....) adet/ay ile ASLANLAR METAL ve (.....) adet/ay ile SOLAR-SAN izlemiştir. Vakumlu cam tüp üreticisi bu teşebbüslerden ASLANLAR METAL'in kurulu kapasitesi incelenen dönemde herhangi bir değişiklik göstermezken, SOLAR-SAN'ın ve ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un kurulu kapasitelerinde zaman içinde çeşitli değişiklikler meydana gelmiştir.
- (61) SOLAR-SAN, 2015 yılının Ocak, Şubat, Mart ve Nisan aylarında kurulu kapasitesinde gerçekleşen azalmayla ilgili olarak, diğer firmaların vakumlu cam tüp üretim maliyetlerinin kendilerinden daha düşük olması sebebiyle vakumlu cam tüp üretim kapasitesinin yaklaşık yarısı oranında azaltılarak (.....) adet/ay'lık kapasitenin cam tencere kapağı üretimine tahsis edildiği, Ocak, Şubat, Mart aylarında cam tencere kapağı hattının çalıştığı, Nisan ayında ise cam tencere kapağı hattının sökülerek vakumlu cam tüp hattının kurulduğu ve böylece Mayıs ayı itibarıyla tüm kapasitenin tekrar vakumlu cam tüp üretiminde kullanıldığı açıklamasında bulunmuştur.



- (62) ORTADOĞU ALÜMİNYUM tarafından sunulan bilgilerden, teşebbüsün halihazırda iki adet cam eritme fırınına sahip olduğu, bu fırınlardan ilkinin 2010 yılının Aralık ayında, ikincisinin ise 2014 yılının Ocak ayında üretim yapabilir hale geldiği anlaşılmıştır. ORTADOĞU ALÜMİNYUM tarafından, 2014 yılının Ağustos ayı ile 2015 yılının Aralık ayı arasında kurulu kapasitede gerçekleşen düşüşün nedeni, birinci cam eritme fırınının 2014 yılının Temmuz ayı itibarıyla üretim yapamaz hale gelmesi dolayısıyla üretime tek fırınla devam edilmesi olarak açıklanmıştır. Yine, anılan teşebbüs tarafından sunulan bilgilerden, üretim yapamaz hale gelen fırının montajına 2015 yılının ikinci yarısı itibarıyla başlandığı ve montajın 2016 yılının başı itibarıyla tamamlanarak her iki cam eritme fırınının da üretim yapabilir hale geldiği görülmüştür.
- (63) Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin kurulu kapasitelerine ilişkin olarak yukarıda yer verilen grafik ve açıklamalar ışığında,
- Belge-1'in ilgili olduğu 2014 yılının Mayıs ayı sonrasında soruşturma tarafı teşebbüslerin kurulu kapasitelerinde herhangi bir küçülmeye gitmedikleri,
  - Belge-2'nin ilgili olduğu 2015 yılının Mart ayı sonrasında ASLANLAR METAL'in kurulu kapasitesinde herhangi bir değişiklik olmadığı, SOLAR-SAN'ın ise 2015 yılının Ocak ayı itibarıyla yarıya düşürmüş olduğu kurulu kapasitesini 2015 yılının Mayıs ayı itibarıyla artırarak önceki seviyesine çıkardığı,
  - İncelenen Ocak 2011-Haziran 2016 dönemindeki herhangi bir zaman diliminde soruşturma tarafı teşebbüslerin kurulu kapasitelerinde eş anlı ya da yakın zamanlı bir azalma gözlenmediği

sonucuna ulaşılmıştır. Bu çerçevede, soruşturma tarafı teşebbüslerin incelenen dönemdeki kurulu kapasite değişikliklerinin, teşebbüslerin vakumlu cam tüp arzını kısıtlamaya yönelik bir anlaşma içinde olduklarına ilişkin bir emare taşımadığı değerlendirilmektedir.

#### Teşebbüslerin Kapasite Kullanım Oranlarına İlişkin Değerlendirme

- (64) Soruşturma tarafı teşebbüslerin arz kısıtlamasına ilişkin bir anlaşma içerisinde olup olmadıklarının değerlendirilmesi bakımından göz önüne alınması gereken bir diğer unsur kapasite kullanım oranlarıdır. Zira teşebbüsler kurulu kapasitelerinde herhangi bir küçülmeye gitmeksizin kapasite kullanım oranlarını düşürmek suretiyle arzı kısıtlama yoluna gidebilmektedir.
- (65) Bu çerçevede, aşağıdaki grafiklerde Türkiye'deki vakumlu cam tüp üreticilerinin Ocak 2011-Haziran 2016 dönemindeki aylık bazda kapasite kullanım oranlarına yer verilmektedir:

Grafik 3: ASLANLAR METAL'in Aylık Kapasite Kullanım Oranı (%)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: Teşebbüsten gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıştır.

Grafik 4: SOLAR-SAN'ın Aylık Kapasite Kullanım Oranı (%)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: Teşebbüsten gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıştır.

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: Teşebbüsten gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıştır.

- (66) Yukarıda değinildiği üzere, ORTADOĞU ALÜMİNYUM 2010 yılının Aralık ayından, SOLAR-SAN 2012 yılının Ağustos ayından, ASLANLAR METAL ise 2012 yılının Ekim ayından itibaren vakumlu cam tüp üretmektedir. Her üç teşebbüsün de faaliyette olduğu, dolayısıyla kapasite kullanım oranlarının karşılaştırılabilir nitelikte olduğu yıllara bakıldığında;
- 2013 yılındaki aylık ortalama kapasite kullanım oranlarının ASLANLAR METAL için %(...), SOLAR-SAN için %(...), ORTADOĞU ALÜMİNYUM için %(...) olarak gerçekleştiği,
  - 2014 yılındaki aylık ortalama kapasite kullanım oranlarının ASLANLAR METAL için %(...), SOLAR-SAN için %(...), ORTADOĞU ALÜMİNYUM için %(...) olarak gerçekleştiği,
  - 2015 yılındaki aylık ortalama kapasite kullanım oranlarının ASLANLAR METAL için %(...), SOLAR-SAN için %(...), ORTADOĞU ALÜMİNYUM için %(...) olarak gerçekleştiği,
  - 2016 yılının ilk yarısındaki aylık ortalama kapasite kullanım oranlarının ise ASLANLAR METAL için %(...), SOLAR-SAN için %(...), ORTADOĞU ALÜMİNYUM için %(...) olarak gerçekleştiği
- görülmektedir.
- (67) Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin Belge-1 olarak yer verilen kısa mesajın gönderildiği 31.05.2014 tarihinin öncesindeki ve sonrasında dörder aylık dönemlerdeki kapasite kullanım oranları incelendiğinde;
- 2014 yılının Haziran-Eylül döneminde ASLANLAR METAL'in kapasite kullanım oranının aylık ortalama %(...) seviyesinde gerçekleştiği, önceki dört aylık dönemde ise aylık ortalama %(...) seviyesinde olduğu,
  - 2014 yılının Haziran-Eylül döneminde SOLAR-SAN'ın kapasite kullanım oranının aylık ortalama %(...) seviyesinde gerçekleştiği, önceki dört aylık dönemde ise aylık ortalama %(...) seviyesinde olduğu,
  - 2014 yılının Haziran-Eylül döneminde ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un kapasite kullanım oranının aylık ortalama %(...) seviyesinde gerçekleştiği, önceki dört aylık dönemde ise aylık ortalama %(...) seviyesinde olduğu
- tespit edilmiştir.



(68) Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin Belge-2 olarak sunulan kısa mesajların gönderildiği 18.03.2015 ve 23.03.2015 tarihleri öncesindeki ve sonrasındaki dörder aylık dönemlerde gerçekleşen kapasite kullanım oranları incelendiğinde;

- 2015 yılının Nisan-Temmuz döneminde ASLANLAR METAL'in aylık ortalama kapasite kullanım oranının %(.....) seviyesinde gerçekleştiği, önceki dört aylık dönemde ise aylık ortalama %(.....) düzeyinde olduğu,
- 2015 yılının Nisan-Temmuz döneminde SOLAR-SAN'ın aylık ortalama kapasite kullanım oranının %(.....) seviyesinde gerçekleştiği, önceki dört aylık dönemde ise aylık ortalama %(.....) düzeyinde olduğu,
- 2015 yılının Nisan-Temmuz döneminde ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un aylık ortalama kapasite kullanım oranının %(.....) seviyesinde gerçekleştiği, önceki dört aylık dönemde ise aylık ortalama %(.....) düzeyinde olduğu

tespit edilmiştir.

(69) Soruşturma tarafı teşebbüslerin vakumlu cam tüp üretimine başladıkları tarihten günümüze kadar olan dönemde gerçekleşen kapasite kullanım oranlarının birlikte incelendiği grafiğe aşağıda yer verilmektedir:

**Grafik 6: ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın Aylık Kapasite Kullanım Oranları (%)**

**(.....TİCARİ SIR.....)**

Kaynak: Teşebbüslerden gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıştır.

(70) Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin kapasite kullanım oranlarına ilişkin olarak yukarıda verilen grafikler ve yapılan açıklamalar ışığında;

- Belge-1'in ilgili olduğu 2014 yılının Mayıs ayı sonrasında soruşturma tarafı teşebbüslerin aylık ortalama kapasite kullanım oranlarında önceki dört aylık döneme kıyasla 7,66 ve 14,64 puan düşüş görüldüğü,
- Belge-2'nin ilgili olduğu 2015 yılının Mart ayı sonrasında soruşturma taraflarının aylık ortalama kapasite kullanım oranlarının önceki dört aylık döneme kıyasla artış içerisinde olduğu,
- İncelenen Ocak 2011-Haziran 2016 dönemindeki diğer bir zaman diliminde soruşturma tarafı teşebbüslerin aylık ortalama kapasite kullanım oranlarında tarafların bir uzlaşma içerisinde hareket ettiği şüphesini doğuracak nitelikte eş anlı ya da yakın zamanlı ve diğer dönemlerden farklılaşacak şekilde bir azalma gözlenmediği

sonucuna varılmıştır. Bu çerçevede, teşebbüslerin Belge-1'in ilgili olduğu dönem dışındaki dönemlerdeki kapasite kullanım oranlarının, teşebbüslerin vakumlu cam tüp arzını kısıtlamaya yönelik bir anlaşma içinde olduklarına ilişkin bir emare taşımadığı değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, Belge-1'in ilgili olduğu dönemde soruşturma tarafı teşebbüslerin kapasite kullanım oranlarında önceki dört aylık döneme kıyasla yaşanan düşüşlerin teşebbüsler arasında arzı kısıtlamaya yönelik bir anlaşmanın sonucu olup olmadığı hususunun anılan dönemdeki üretim, satış ve stok miktarları ile fiyat seyri dikkate alınarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, kararın ilerleyen bölümlerinde bu unsurlara ilişkin yapılacak değerlendirmelerde kapasite kullanım oranlarındaki düşüş de göz önünde bulundurulacaktır.

*Teşebbüslerin Yarı Mamul Stoklarına İlişkin Değerlendirme*

- (71) Soruşturma tarafı teşebbüslerin arz kısıtlamasına ilişkin bir anlaşma içerisinde olup olmadıklarının değerlendirilmesi bakımından yarı mamul niteliğindeki ham boru stoklarının seyri de önem taşımaktadır. Zira vakumlu cam tüp ürününün üretim süreci, cam eritme fırınlarının faaliyetinin durdurulmasının olanaksızlığı nedeniyle kesintisiz olarak devam ettirilmesi gereken bir süreçtir. Dolayısıyla arzı kısma amacıyla olan teşebbüsler, kullanılan kapasiteyi azaltmak yerine cam eritme fırınından dökülen ham boruları nihai ürün haline getirmeksizin stoklama yolunu seçebilmektedir. Nitekim Belge-1'de yer alan "...Piyasaya üç fırının üretimi %15 fazlalık var, fiyatlar bundan böyle, bu miktarı ham boru olarak stoklasak sorun bitecek..." ifadesi de teşebbüslerin ham boru stoklamak suretiyle arzı azaltabileceğine işaret etmektedir.
- (72) Ancak, dosya kapsamında edinilen bilgilerden, yarı mamul niteliğindeki ham boruların kırılarak üretim sürecinde tekrar hammadde olarak kullanılabilirdiği ve bu yolla üretim sürecinin devamlılığının sağlanabildiği anlaşılmıştır. Bu nedenle, teşebbüslerin yarı mamul stoklarının ne kadarının ilerleyen dönemlerde mamul haline getirildiği, ne kadarının kırılarak hammadde olarak kullanıldığı yönünde bir saptama yapılamamaktadır. Dolayısıyla, taraf teşebbüslerin arzı kısıtlamaya yönelik bir anlaşma içinde bulunup bulunmadıklarına ilişkin değerlendirmede ham boru özelinde yapılacak bir analizin yanıltıcı sonuçlara yol açabileceği değerlendirilmekte ve bu noktada ham boru stokları özelinde bir değerlendirmeye yer verilmemektedir.
- (73) Öte yandan, teşebbüslerin arzı kısıtlamak amacıyla ham boru stoklaması halinde bu durumun üretim miktarına yansıtacağı açıktır. Bu nedenle, aşağıda, vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin üretim miktarlarına ilişkin değerlendirmeler sunulmaktadır.

*Teşebbüslerin Üretim Miktarlarına İlişkin Değerlendirme*

- (74) Yukarıda ifade edildiği üzere, teşebbüslerin herhangi bir arz kısıtlamasına gidip gitmediğinin en önemli göstergelerinden biri üretim miktarlarıdır. Aşağıdaki grafikte vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin Ocak 2011-Haziran 2016 dönemindeki aylık bazda üretim miktarlarına yer verilmiştir:

Grafik 7: Teşebbüslerin Üretim Miktarları (Adet)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: Teşebbüslerden gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıştır.

- (75) Yukarıda değinildiği üzere, ORTADOĞU ALÜMİNYUM 2010 yılının Aralık ayından, SOLAR-SAN 2012 yılının Ağustos ayından, ASLANLAR METAL ise 2012 yılının Ekim ayından itibaren vakumlu cam tüp üretmektedir. Her üç teşebbüsün de faaliyette olduğu, dolayısıyla üretim verilerinin karşılaştırılabilir nitelikte olduğu yıllardaki üretim miktarları aşağıdaki gibidir:
- 2013 yılında en yüksek üretimi (.....) adet ile ORTADOĞU ALÜMİNYUM gerçekleştirmiş, onu (.....) adetle ASLANLAR METAL ve (.....) adetle SOLAR-SAN takip etmiştir.
  - 2014 yılında en yüksek üretimi (.....) adetle ORTADOĞU ALÜMİNYUM gerçekleştirmiş, onu (.....) adetle SOLAR-SAN ve (.....) adetle ASLANLAR METAL izlemiştir.

## 17-08/100-43

- 2015 yılında en yüksek üretimi (.....) adet ile ORTADOĞU ALÜMİNYUM gerçekleştirmiş, onu (.....) adet ile SOLAR-SAN ve (.....) adet ile ASLANLAR METAL izlemiştir.
  - 2016 yılının ilk yarısında ise en yüksek üretim düzeyine (.....) adet ile ORTADOĞU ALÜMİNYUM ulaşmış, arkasından sırasıyla (.....) adet ile SOLAR-SAN ve (.....) adet ile ASLANLAR METAL gelmiştir.
- (76) Teşebbüslere ilişkin bu üretim miktarları çerçevesinde, incelenen dönemdeki her bir yılda en yüksek üretimi gerçekleştiren teşebbüsün ORTADOĞU ALÜMİNYUM olduğunu söylemek mümkündür. ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un 2014 ve 2016 yıllarındaki toplam üretim miktarının diğer yıllara kıyasla ASLANLAR METAL'den ve SOLAR-SAN'dan farklılaşması, anılan yılların belirli dönemlerinde ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un iki fırınla çalışmış olmasıyla açıklanabilecektir.
- (77) Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin Belge-1 olarak yer verilen kısa mesajın gönderildiği 31.05.2014 tarihinden önceki ve sonraki dörder aylık dönemlerdeki üretim miktarları incelendiğinde;
- ASLANLAR METAL'in 2014 yılının Haziran-Eylül döneminde (.....) adet vakumlu cam tüp ürettiği, bu dönemdeki üretiminin 2014 yılının Şubat-Mayıs dönemine kıyasla %11,82 oranında azaldığı,
  - SOLAR-SAN'ın 2014 yılının Haziran-Eylül döneminde (.....) adet vakumlu cam tüp ürettiği, bu dönemdeki üretiminin Şubat-Mayıs 2014 dönemine kıyasla %16,18 oranında azaldığı,
  - ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un 2014 yılının Haziran-Eylül döneminde (.....) adet vakumlu cam tüp ürettiği, bu dönemdeki üretiminin 2014 yılının Şubat-Mayıs dönemine kıyasla %24,09 oranında azaldığı
- tespit edilmiştir.
- (78) Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin Belge-2 olarak sunulan kısa mesajların gönderildiği 18.03.2015 ve 23.03.2015 tarihlerinden önceki ve sonraki dörder aylık dönemlerdeki üretim miktarları incelendiğinde;
- ASLANLAR METAL'in 2015 yılının Nisan-Temmuz döneminde (.....) adet vakumlu cam tüp ürettiği, bu dönemdeki üretimin Aralık 2014-Mart 2015 dönemine kıyasla %8,93 oranında arttığı,
  - SOLAR-SAN'ın 2015 yılının Nisan-Temmuz döneminde (.....) adet vakumlu cam tüp ürettiği, bu dönemdeki üretimin Aralık 2014-Mart 2015 dönemine kıyasla %66,69 oranında arttığı<sup>18</sup>,
  - ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un 2015 yılının Nisan-Temmuz döneminde (.....) adet vakumlu cam tüp ürettiği, bu dönemdeki üretimin Aralık 2014-Mart 2015 dönemine kıyasla %24,05 oranında arttığı
- tespit edilmiştir.

---

<sup>18</sup> SOLAR-SAN'ın vakumlu cam tüp üretimindeki yüksek artış, 2015 yılının Ocak-Mart döneminde cam tencere kapağı üretimine ayrılmış olan kapasitenin 2015 yılının Mayıs ayı itibarıyla tekrar vakumlu cam tüp üretimine tahsis edilmiş olmasından kaynaklanmaktadır.

(79) Vakumlu cam tüp üreticisi teŖebbslerin üretim miktarlarına iliŖkin olarak yukarıda verilen grafik ve yapılan açıklamalar iŖiğında;

- Belge-1'in ilgili olduğu 2014 yılının Mayıs ayı sonrasında soruŖturma tarafı teŖebbslerin üretim miktarlarında önceki dört aylık döneme kıyasla %11,82 ve %16,18 seviyelerinde azalma grldğu,
- Belge-2'nin ilgili olduğu 2015 yılının Mart ayı sonrasında soruŖturma taraflarının üretim miktarlarının önceki dört aylık döneme kıyasla artıŖ içerisinde olduğu,
- İncelenen Ocak 2011-Haziran 2016 dönemindeki diğer bir zaman diliminde soruŖturma tarafı teŖebbslerin üretim miktarlarında teŖebbslerin bir uzlaŖma içerisinde hareket ettiği Ŗphesini doğuracak nitelikte eŖ anlı ya da yakın zamanlı ve diğer dönemlerden farklılaŖacak Ŗekilde bir azalma gözlenmediği

sonucuna ulaŖılmıŖtır. Bu çerçeve, teŖebbslerin Belge-1'in ilgili olduğu dönem dıŖındaki dönemlerdeki üretim miktarlarının, teŖebbslerin vakumlu cam tüp arzını kısıtlamaya yönelik bir anlaŖma içinde olduklarına iliŖkin bir emare taŖımadıėı değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, Belge-1'in ilgili olduğu dönemde soruŖturma tarafı teŖebbslerin üretimlerinde önceki dört aylık döneme kıyasla yaŖanan dŖŖlerin teŖebbsler arasında arzı kısıtlamaya yönelik bir anlaŖmanın sonucu olup olmadığı hususunun anılan dönemdeki satıŖ ve stok miktarları ile fiyat seyri dikkate alınarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, kararın ilerleyen bölümlerinde bu unsurlara iliŖkin yapılacak değerlendirmelerde üretim miktarlarındaki dŖŖ de göz önünde bulundurulacaktır.

#### *TeŖebbslerin Nihai rn Stoklarına İliŖkin Değerlendirme*

(80) TeŖebbsler retimlerinin tümünü piyasaya arz etmeyerek bir kısmını nihai ürün stoku olarak tutabilmektedir. Bu nedenle, teŖebbslerin nihai ürün stoku, arzın kısıtlanıp kısıtlanmadığını değerlendirmek bakımından üzerinde durulması gereken unsurlardan biridir. AŖaėıdaki grafiklerde vakumlu cam tüp üreticisi teŖebbsler tarafından Ocak 2011-Haziran 2016 dönemindeki her bir ay için o ay stoka alınan ya da stoktan kullanılan nihai ürün miktarına ve ayrıca bu teŖebbslerin aylık birikimli stok miktarlarına yer verilmiŖtir:

Grafik 8: ASLANLAR METAL'in Aylık Stok Miktarı (Adet)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: TeŖebbsten gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıŖtır.

Grafik 9: SOLAR-SAN'ın Aylık Stok Miktarı (Adet)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: TeŖebbsten gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıŖtır.

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: Teşebbüsten gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıştır.

- (81) Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin Belge-1 olarak yer verilen kısa mesajın gönderildiği 31.05.2014 tarihinden önceki ve sonraki dörder aylık dönemlerdeki nihai ürün stoku miktarları incelendiğinde<sup>19</sup>;
- ASLANLAR METAL'in 2014 yılının Eylül ayı sonundaki birikimli stok miktarının (.....) adet, önceki dört aylık dönemin bitimi olan 2014 yılının Mayıs ayı sonunda ise (.....) adet olduğu,
  - SOLAR-SAN'ın 2014 yılının Eylül ayı sonundaki birikimli stok miktarının (.....) adet, önceki dört aylık dönemin bitimi olan 2014 yılının Mayıs ayı sonunda ise (.....) adet olduğu,
  - ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un 2014 yılının Eylül ayı sonundaki birikimli stok miktarının (.....) adet, önceki dört aylık dönemin bitimi olan 2014 yılının Mayıs ayı sonunda ise (.....) adet olduğu
- tespit edilmiştir.
- (82) Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin Belge-2 olarak yer verilen kısa mesajın gönderildiği 18.03.2015 ve 23.03.2015 tarihlerinden önceki ve sonraki dörder aylık dönemlerdeki nihai ürün stoku miktarları incelendiğinde;
- ASLANLAR METAL'in 2015 yılının Temmuz ayı sonu itibarıyla birikimli stok miktarının (.....) adet, önceki dört aylık dönemin bitimi olan 2015 yılının Mart ayı sonunda ise (.....) adet olduğu,
  - SOLAR-SAN'ın 2015 yılının Temmuz ayı sonu itibarıyla birikimli stok miktarının (.....) adet, önceki dört aylık dönemin bitimi olan 2015 yılının Mart ayı sonunda ise (.....) adet olduğu,
  - ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un 2015 yılının Temmuz ayı sonu itibarıyla birikimli stok miktarının (.....) adet, önceki dört aylık dönemin bitimi olan Mart ayı sonunda ise (.....) adet olduğu
- tespit edilmiştir.
- (83) Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin nihai ürün stoku miktarlarına ilişkin olarak yukarıda verilen grafikler ve yapılan açıklamalar ışığında;
- Soruşturma tarafı teşebbüslerin birikimli stok miktarlarında Belge-1'in ilgili olduğu 2014 yılının Mayıs ayı sonrasındaki dört aylık dönemin sonunda, önceki dört aylık dönemin sonuna kıyasla azalma meydana geldiği, bir başka deyişle teşebbüslerin üretimlerine ilaveten nihai ürün stoklarından da satış yaptıkları,

<sup>19</sup> Karar kapsamında stok verilerine ilişkin yapılacak değerlendirmelerde, stok miktarı aylar itibarıyla devrederek, başka bir ifadeyle birikimli olarak ilerlediğinden, dört aylık toplam stok miktarı yerine, analizi yapılan dönemin bitiş tarihindeki ayın stok miktarı esas alınmıştır.

- Belge-2'nin ilgili olduğu 2015 yılının Mart ayı sonrasındaki dört aylık dönemin sonunda ASLANLAR METAL'in birikimli stok miktarında önceki dört aylık dönemin sonuna kıyasla artış meydana geldiği, SOLAR-SAN'ın birikimli stok miktarında ise önceki dört aylık dönemin sonuna kıyasla bir azalma gerçekleştiği, bir başka deyişle Belge-2'nin değerlendirilmesi bakımından göz önünde bulundurulanan dönemde soruşturma tarafı teşebbüslerin birikimli stoklarındaki hareketin ters yönlü olduğu,
- İncelenen Ocak 2011-Haziran 2016 dönemindeki diğer bir zaman diliminde soruşturma tarafı teşebbüslerin nihai ürün stoku miktarlarında, teşebbüslerin bir uzlaşma içinde hareket ettikleri şüphesini doğuracak nitelikte eş anlı ya da yakın zamanlı ve diğer dönemlerden farklılaşacak şekilde bir artış gözlenmediği

sonucuna ulaşılmıştır. Bu çerçevede, soruşturma tarafı teşebbüslerin nihai ürün stoku miktarlarının, teşebbüslerin vakumlu cam tüp arzını kısıtlamaya yönelik bir anlaşma içinde olduklarına ilişkin bir emare taşımadığı değerlendirilmektedir. Bilakis, Belge-1'in ilgili olduğu dönemde soruşturma tarafı teşebbüslerin nihai ürün stoku miktarlarındaki azalış, tarafların 2014 yılının Haziran-Eylül dönemindeki kapasite kullanım oranlarında ve üretim miktarlarında bir önceki dört aylık döneme kıyasla yaşanan düşüşün arzı kısıtlamaya yönelik bir anlaşmadan kaynaklanabileceği yönünde ortaya çıkan ve kararın 70 ve 79 numaralı paragraflarında dile getirilen endişeyi bir ölçüde gidermektedir. Yine de, sağlıklı bir değerlendirme yapabilmek adına anılan dönemde aylık kapasite kullanım oranlarında ve üretim miktarlarında yaşanan düşüşe ilerleyen bölümlerde satış miktarları ve fiyat seviyeleri incelenirken de değinilecektir.

#### Teşebbüslerin Satış Miktarlarına İlişkin Değerlendirme

- (84) Teşebbüslerin arz kısıtlaması içinde olup olmadığının en önemli göstergesi satış miktarlarıdır. Aşağıdaki grafikte vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin 2011 yılının Ocak ayından 2016 yılının Haziran ayı sonuna kadar olan dönemdeki aylık satış miktarları sunulmaktadır<sup>20</sup>:

Grafik 11: Teşebbüslerin Aylık Satış Miktarları (Adet)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: Teşebbüslerden gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıştır.

<sup>20</sup> Teşebbüsler, Ocak 2011-Haziran 2016 döneminde sınırlı düzeyde de olsa ihracat gerçekleştirmiştir. ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın 2012, 2013 ve 2016 yıllarında ihracatı bulunmamakta, 2014 yılında sırasıyla (.....) adet, (.....) adet; 2015 yılında ise sırasıyla (.....) adet, (.....) adet ihracatı bulunmaktadır. ORTADOĞU ALÜMİNYUM ise 2011 yılında (.....) adet, 2012 yılında (.....) adet, 2013 yılında (.....) adet, 2014 yılında (.....) adet, 2015 yılında (.....) adet ve 2016 yılının ilk yarısında (.....) adet ihracat gerçekleştirmiştir. Ancak, yukarıdaki grafikte yalnızca teşebbüslerin yurtiçi satışlarına yer verilmiştir.



- (85) Yukarıda değinildiği üzere, ORTADOĞU ALÜMİNYUM 2010 yılının Aralık ayından, SOLAR-SAN 2012 yılının Ağustos ayından, ASLANLAR METAL ise 2012 yılının Ekim ayından itibaren vakumlu cam tüp üretmekte ve satmaktadır. Her üç teşebbüsün de faaliyette olduğu, dolayısıyla satış verilerinin karşılaştırılabilir nitelikte olduğu yıllardaki satış miktarları şu şekilde gerçekleşmiştir:
- 2013 yılında en yüksek satışı (.....) adet ile ORTADOĞU ALÜMİNYUM gerçekleştirmiş, onu (.....) adetle ASLANLAR METAL ve (.....)'sı ortaklarına (.....)'si ortakları dışındaki alıcılara olmak üzere toplam (.....) adetle SOLAR-SAN takip etmiştir.
  - 2014 yılında en yüksek satışı (.....) adetle ORTADOĞU ALÜMİNYUM gerçekleştirmiş, onu (.....)'ü ortaklarına (.....)'si ortakları dışındaki alıcılara olmak üzere toplam (.....) adetle SOLAR-SAN ve (.....) adetle ASLANLAR METAL izlemiştir.
  - 2015 yılında en yüksek satışı (.....) adet ile ORTADOĞU ALÜMİNYUM gerçekleştirmiş, onu (.....)'si ortaklarına (.....)'ü ortakları dışındaki alıcılara olmak üzere toplam (.....) adet ile SOLAR-SAN ve (.....) adet ile ASLANLAR METAL izlemiştir.
  - 2016 yılının ilk yarısında ise en yüksek satış düzeyine (.....) adet ile ORTADOĞU ALÜMİNYUM ulaşmış, arkasından sırasıyla (.....)'ü ortaklarına 889'u ortakları dışındaki alıcılara olmak üzere toplam (.....) adet ile SOLAR-SAN ve (.....) adet ile ASLANLAR METAL gelmiştir.
- (86) Teşebbüslere ilişkin bu satış rakamları çerçevesinde, incelenen dönemdeki her bir yılda en yüksek satışı gerçekleştiren teşebbüs ORTADOĞU ALÜMİNYUM'dur. ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un 2014 ve 2016 yıllarındaki toplam satış miktarının diğer yıllara kıyasla ASLANLAR METAL'den ve SOLAR-SAN'dan büyük ölçüde farklılaşması, anılan yılların belirli dönemlerinde ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un iki fırınla çalışmış olmasıyla açıklanabilecektir.
- (87) Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin Belge-1 olarak yer verilen kısa mesajın gönderildiği 31.05.2014 tarihinden önceki ve sonraki dörder aylık dönemlerdeki satış miktarları incelendiğinde;
- ASLANLAR METAL'in vakumlu cam tüp satış miktarının Şubat-Mayıs 2014 döneminde (.....) adet, Haziran-Eylül 2014 döneminde ise (.....) adet olduğu,
  - SOLAR-SAN'ın vakumlu cam tüp satış miktarının Şubat-Mayıs 2014 döneminde (.....) adedi ortaklara (.....) adedi ortakları dışındaki alıcılara olmak üzere toplam (.....) adet olduğu, Haziran-Eylül 2014 döneminde ise (.....) adedi ortaklara (.....) adedi ortakları dışındaki alıcılara olmak üzere toplam (.....) adet olduğu,
  - ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un vakumlu cam tüp satış miktarının Şubat-Mayıs 2014 döneminde (.....) adet, Haziran-Eylül 2014 döneminde ise (.....) adet olduğu
- tespit edilmiştir.

(88) Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin Belge-2 olarak yer verilen kısa mesajların gönderildiği 18.03.2015 ve 23.03.2015 tarihlerinden önceki ve sonraki dörder aylık dönemlerdeki satış miktarları incelendiğinde;

- ASLANLAR METAL'in vakumlu cam tüp satış miktarının Aralık 2014-Mart 2015 döneminde (.....) adet, Nisan-Temmuz 2015 döneminde ise (.....) adet olduğu,
- SOLAR-SAN'ın vakumlu cam tüp satış miktarının Aralık 2014-Mart 2015 döneminde (.....) adedi ortaklara (.....) adedi ortakları dışındaki alıcılara olmak üzere toplam (.....) adet olduğu, Nisan-Temmuz 2015 döneminde ise (.....) adedi ortaklara (.....) adedi ortakları dışındaki alıcılara olmak üzere toplam (.....) adet olduğu,
- ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un vakumlu cam tüp satış miktarının Aralık 2014-Mart 2015 döneminde (.....) adet, Nisan-Temmuz 2015 döneminde ise (.....) adet olduğu

tespit edilmiştir.

(89) Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin satış miktarlarına ilişkin olarak yukarıda verilen grafikler ve yapılan açıklamalar ışığında;

- Belge-1'in ilgili olduğu 2014 yılının Mayıs ayı sonrasındaki dört aylık dönemde, ASLANLAR METAL'in satış miktarlarında, önceki dört aylık döneme kıyasla azalma meydana geldiği, SOLAR-SAN'ın aynı dönemdeki satış miktarının ise önceki dört aylık döneme kıyasla artış gösterdiği,
- Soruşturma tarafı teşebbüslerin satış miktarlarında Belge-2'nin ilgili olduğu 2015 yılının Mart ayı sonrasındaki dört aylık dönemde önceki dört aylık döneme kıyasla artış meydana geldiği,
- İncelenen Ocak 2011-Haziran 2016 dönemindeki diğer bir zaman diliminde soruşturma tarafı teşebbüslerin satış miktarlarında, teşebbüslerin bir uzlaşma içinde hareket ettikleri şüphesini doğuracak nitelikte eş anlı ya da yakın zamanlı ve diğer dönemlerden farklılaşacak şekilde bir azalma gözlenmediği

sonucuna ulaşılmıştır. Bu çerçevede, soruşturma tarafı teşebbüslerin satış miktarlarının, teşebbüslerin vakumlu cam tüp arzını kısıtlamaya yönelik bir anlaşma içinde olduklarına ilişkin bir emare taşımadığı değerlendirilmektedir. Bilakis, Belge-1'in ilgili olduğu dönemde SOLAR-SAN'ın satış miktarlarındaki artış ve tarafların satış miktarlarının ters yönde değişmesi, 2014 yılının Haziran-Eylül dönemindeki kapasite kullanım oranlarında ve üretim miktarlarında bir önceki dört aylık döneme kıyasla yaşanan düşüşün arzı kısıtlamaya yönelik bir anlaşmadan kaynaklanabileceği yönünde ortaya çıkan ve kararın 70 ve 79 numaralı paragraflarında dile getirilen endişeyi bir ölçüde gidermektedir. Yine de sağlıklı bir değerlendirme yapabilmek adına anılan dönemde aylık kapasite kullanım oranlarında ve üretim miktarlarında yaşanan düşüşe ilerleyen bölümlerde fiyat verileri incelenirken de değinilecektir.

#### *Teşebbüslerin Satış Fiyatlarına İlişkin Değerlendirme*

(90) Kararın yukarıda yer verilen bölümlerinde taraf teşebbüslerin arzı kısıtlama yönünde bir uzlaşma içerisinde olup olmadıkları incelenmiştir. Bu bölümde ise, soruşturma tarafı teşebbüslerin vakumlu cam tüp fiyatının tespitine yönelik bir uzlaşma içinde olup olmadığı hususuna değinilecektir. Aşağıda grafikte vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin Ocak 2011-Haziran 2016 dönemindeki aylık ağırlıklı ortalama fiyatlarına yer verilmektedir:



(91) Grafik 12: Teşebbüslerin Aylık Ağırlıklı Ortalama Satış Fiyatları (TL/adet)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: Teşebbüslerden gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıştır<sup>21</sup>

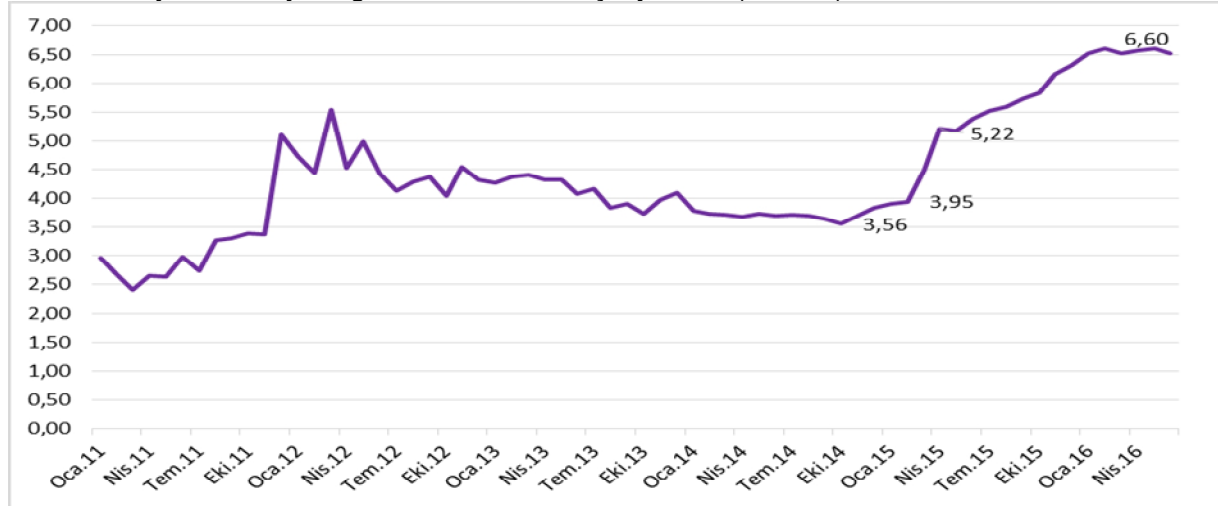
- (92) ORTADOĞU ALÜMİNYUM 2010 yılının Aralık ayından, SOLAR-SAN 2012 yılının Ağustos ayından, ASLANLAR METAL ise 2012 yılının Ekim ayından itibaren vakumlu cam tüp üretmekte ve satmaktadır. Grafikten görüleceği üzere, ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un üretici olarak pazarda tek başına faaliyet gösterdiği dönemde uyguladığı en düşük aylık ağırlıklı ortalama fiyat 2011 yılının Nisan ayında (.....) TL/adet olarak gerçekleşmiş, bu aydan sonra kademeli bir şekilde artarak 2012 yılının Ağustos ayında (.....) TL/adet seviyesine ulaşmıştır. SOLAR-SAN'ın 2012 yılının Ağustos ayında ağırlıklı ortalama (.....) TL/adet fiyatla, ASLANLAR METAL'in ise 2012 yılının Ekim ayında ağırlıklı ortalama (.....) TL/adet fiyatla satış yapmaya başlamasının ardından 2012 yılının Kasım ayında ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un ağırlıklı ortalama fiyatı (.....) TL/adet düzeyine gerilemiştir.
- (93) Her üç teşebbüsün de faaliyette olduğu, dolayısıyla satış fiyatlarının karşılaştırılabilir nitelikte olduğu yıllardaki aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatları incelendiğinde;
- 2013 yılında vakumlu cam tüp aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatlarının ASLANLAR METAL için (.....) TL/adet bandında, SOLAR-SAN için tüm satışlarında (.....) TL/adet bandında, ortaklar dışındaki alıcılara satışlarında (.....) TL/adet bandında, ORTADOĞU ALÜMİNYUM için (.....) TL/adet bandında gerçekleştiği,
  - 2014 yılında vakumlu cam tüp aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatlarının ASLANLAR METAL için (.....) TL/adet bandında, SOLAR-SAN için tüm satışlarında (.....) TL/adet bandında, ortaklar dışındaki alıcılara satışlarında (.....) TL/adet bandında, ORTADOĞU ALÜMİNYUM için (.....) TL/adet bandında gerçekleştiği,
  - 2015 yılında vakumlu cam tüp aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatlarının ASLANLAR METAL için (.....) TL/adet bandında, SOLAR-SAN için tüm satışlarında (.....) TL/adet bandında, ortaklar dışındaki alıcılara satışlarında (.....) TL/adet bandında, ORTADOĞU ALÜMİNYUM için (.....) TL/adet bandında gerçekleştiği,
  - 2016 yılının ilk yarısında vakumlu cam tüp aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatlarının ASLANLAR METAL için (.....) TL/adet bandında, SOLAR-SAN için tüm satışlarında (.....) TL/adet bandında, ortaklar dışındaki alıcılara satışlarında (.....) TL/adet bandında, ORTADOĞU ALÜMİNYUM için (.....) TL/adet bandında gerçekleştiği,
  - Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatlarının 2013 yılının Ocak ayından 2015 yılının Mart ayı sonuna kadar olan dönemde (.....) TL/adet gibi dar bir bantta seyrettiği ve birbirine paralel bir biçimde bir düşüş trendi gösterdiği,

<sup>21</sup> Vakumlu cam tüp pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler alım miktarı, vade vb. unsurları göz önünde bulundurarak her bir satışında farklı fiyat uygulamaktadır. Bu nedenle, aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatı; teşebbüsün aylık yapmış olduğu vakumlu cam tüp satışından elde ettiği gelir ile aylık yapmış olduğu vakumlu cam tüp satış miktarı orantılanarak hesaplanmıştır. (Aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatı = Aylık vakumlu cam tüp satışından elde edilen gelir / Aylık vakumlu cam tüp satış miktarı)

- 2015 yılının Mart ayında bir önceki aya kıyasla ASLANLAR METAL'in aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatında %11,57 oranında, SOLAR-SAN'ın tüm satışları bakımından geçerli olan aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatında %7,04 oranında, ortakları dışındaki alıcılara yapılan satışları bakımından geçerli olan aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatında %4,03 oranında, ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatında %5,08 oranında bir artış yaşandığı,
- 2015 yılının Nisan ayında, bir önceki aya kıyasla ASLANLAR METAL'in aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatında %26,69 oranında, SOLAR-SAN'ın tüm satışları bakımından geçerli olan aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatında %26,55 oranında, ortakları dışındaki alıcılara yapılan satışları bakımından geçerli olan aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatında %41,38 oranında, ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatında %10,61 oranlarında bir artış yaşandığı görülmektedir.

(94) Piyasadaki fiyat düzeylerine ilişkin olarak yukarıda özetlenen durum, vakumlu cam tüp üreticisi üç teşebbüsün ilgili dönemdeki satışları göz önünde bulundurularak hazırlanan ve aylar itibarıyla piyasada oluşan aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatlarını gösteren aşağıdaki grafik ile daha net görülebilmektedir:

(95) Grafik 13: Piyasadaki Aylık Ağırlıklı Ortalama Satış Fiyatları<sup>22</sup> (TL/adet)



Kaynak: Teşebbüslerden ve T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığında gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıştır.

(96) Vakumlu cam tüp satış fiyatlarında gözlenen bu hareketlerin teşebbüsler arasında fiyat tespiti yönünde bir anlaşmanın sonucunda ortaya çıkıp çıkmadığını değerlendirilebilmesi amacıyla dosya kapsamında elde edilen delillerin ilgili olduğu dönemlerin yakından incelenmesi gerekmektedir. Aşağıda bu incelemeye Belge-1 ve Belge-2 bakımından ayrı ayrı yer verilmektedir.

<sup>22</sup> Vakumlu cam tüp pazarındaki aylık ağırlıklı ortalama fiyat hesaplanırken, hesaplama ilgili dönemdeki ithalat verileri de dahil edilmiştir. Ayrıca, piyasada oluşan fiyat düzeyi için daha iyi bir gösterge olması nedeniyle SOLAR-SAN bakımından ortakları dışındaki alıcılara yaptığı satışlar bakımından geçerli olan satış fiyatları esas alınmıştır.

- (97) Vakumlu cam tüp üreticisi teşebbüslerin Belge-1 olarak yer verilen kısa mesajın gönderildiği 2014 yılının Mayıs ayı sonrası dönemdeki satış fiyatları incelendiğinde;
- ASLANLAR METAL'in 2014 yılının Mayıs ayında (.....) TL/adet olan aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatının aynı yılın Haziran ayında (.....) TL/adet, Temmuz ayında (.....) TL/adet, Ağustos ayında (.....) TL/adet ve Eylül ayında (.....) TL/adet olarak gerçekleştiği,
  - SOLAR-SAN'ın 2014 yılının Mayıs ayında tüm satışları bakımından (.....) TL/adet olan aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatının aynı yılın Haziran ayında (.....) TL/adet, Temmuz ayında (.....) TL/adet, Ağustos ayında (.....) TL/adet ve Eylül ayında (.....) TL/adet olarak gerçekleştiği; Mayıs ayında ortakları dışındaki alıcılara yapılan satışlar bakımından (.....) TL/adet olan aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatının ise Haziran ayında (.....) TL/adet, Temmuz ayında (.....) TL/adet, Ağustos ve Eylül aylarında ise (.....) TL/adet olarak gerçekleştiği,
  - ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un 2014 yılının Mayıs ayında (.....) TL/adet olan aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatının aynı yılın Haziran ayında (.....) TL/adet, Temmuz ayında (.....) TL/adet, Ağustos ayında (.....) TL/adet ve Eylül ayında (.....) TL/adet olarak gerçekleştiği

tespit edilmiştir.

- (98) Yukarıda teşebbüslerin satış fiyatlarının seyrine ilişkin olarak yer verilen grafikler ve yapılan açıklamalar ışığında, Belge-1 olarak sunulan kısa mesajın gönderildiği tarihi izleyen dönemde soruşturma taraflarından ASLANLAR METAL'in satış fiyatlarında ve SOLAR-SAN'ın ortakları dışındaki alıcılarına yaptığı satışlarda uyguladığı fiyatlarda bir düşüş olmuştur. Bu çerçevede, soruşturma tarafı teşebbüslerin Belge-1'in ilgili olduğu dönemde vakumlu cam tüp fiyatlarını artırmaya yönelik bir anlaşma içinde olduğundan bahsedilemeyeceği değerlendirilmektedir. Bu noktada, Belge-1'in ilgili olduğu dönemde soruşturma tarafı teşebbüslerin kapasite kullanım oranlarında ve dolayısıyla üretim miktarlarında tespit edilen düşüşlerin teşebbüsler arasında arzı kısıtlamaya yönelik bir anlaşmanın sonucunda ortaya çıkıp çıkmadığı hususuna da değinmek gerekmektedir.
- (99) Arz kısıtlaması yönünde bir anlaşma teşebbüslerin ürün fiyatlarını artırmak amacıyla başvurduğu yollardan biridir. Belge-1 olarak sunulan kısa mesajın gönderilmesinin ardından soruşturma tarafı teşebbüslerin kapasite kullanım oranlarında ve üretim miktarlarında bir düşüş meydana geldiği gözlenmiştir. Bununla birlikte, bu dönemde bu teşebbüslerin birikimli stoklarının azalmasının, satışlarında paralel bir düşüş olmamasının ve ayrıca fiyat seviyelerinin bir azalma eğilimi içinde olmasının, teşebbüslerin arz kısıtlamasına yönelik bir anlaşma içinde olduğuna dair şüpheyi ortadan kaldırdığı değerlendirilmektedir. Sonuç olarak, Belge-1'in ilgili olduğu dönemde ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın vakumlu cam tüp arzını kısıtlamak ve/veya fiyatlarını artırmak amacıyla rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma içinde bulunmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

- (100) Vakumlu cam tüp üreticisi teŖebbslerin Belge-2 olarak yer verilen kısa mesajın gönderildiği 2015 yılının Mart ayı sonrası dönemdeki satıŖ fiyatları incelendiğinde;
- ASLANLAR METAL'in 2015 yılının Mart ayında (.....) TL/adet olan ağırlıklı ortalama satıŖ fiyatının 2015 yılının Nisan ayında (.....) TL/adet, Mayıs ayında (.....) TL/adet, Haziran ayında (.....) TL/adet ve Temmuz ayında (.....) TL/adet olarak gerekleŖtiđi,
  - SOLAR-SAN'ın 2015 yılının Mart ayında tüm satıŖlarında (.....) TL/adet olan ağırlıklı ortalama satıŖ fiyatının Nisan ayında (.....) TL/adet, Mayıs ayında (.....) TL/adet, Haziran ayında (.....) TL/adet, Temmuz ayında (.....) TL/adet olarak gerekleŖtiđi, 2015 yılının Mart ayında ortakları dıŖındaki alıcılara yapılan satıŖlarda (.....) TL/adet olan ağırlıklı ortalama satıŖ fiyatının Nisan ayında (.....) TL/adet, Mayıs ayında (.....) TL/adet, Haziran ayında (.....) TL/adet, Temmuz ayında (.....) TL/adet olarak gerekleŖtiđi,
  - ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un 2015 yılının Mart ayında (.....) TL/adet olan ağırlıklı ortalama satıŖ fiyatının Nisan ayında (.....) TL/adet, Mayıs ayında (.....) TL/adet, Haziran ayında (.....) TL/adet, Temmuz ayında (.....) TL/adet olarak gerekleŖtiđi
- tespit edilmiŖtir.

- (101) Bu tespitler ışığında, Belge-2 olarak sunulan kısa mesajların gönderimini takip eden dönemde vakumlu cam tüp üreticisi teŖebbslerin yakın zamanlarda önemli fiyat artıŖları gerekleŖtirdiklerini söylemek mümkündür. Bu çerçevede, ilgili dönemin öncesi ve sonrasının yakından incelenmesi gerekmektedir. Bu inceleme için vakumlu cam tüp fiyatlarında yukarı yönlü hareketlerin baŖladıđı 2014 yılının Ekim ayı ve sonrasındaki dönem esas alınmıŖtır. AŖađıdaki grafikte vakumlu cam tüp üreticisi teŖebbslerin anılan dönemdeki aylık ağırlıklı ortalama satıŖ fiyatlarına yer verilmektedir:

Grafik 14: TeŖebbslerin Aylık Ağırlıklı Ortalama SatıŖ Fiyatları (TL/adet)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: TeŖebbslerden gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıŖtır.

- (102) Yukarıdaki grafik incelendiğinde, vakumlu cam üreticisi teŖebbslerin aylık ağırlıklı ortalama satıŖ fiyatlarının Ekim 2014-Ŗubat 2015 döneminde 3,49-4,08 TL/adet bandında, 2015 yılının Mart ayında 3,71-4,48 TL/adet bandında, 2015 yılının Nisan ayında ise teŖebbslerin ağırlıklı ortalama satıŖ fiyatlarının 4,54-6,00 aralığında gerekleŖtiđi görülmektedir.
- (103) Bu bilgilerden anlaŖılacađı üzere, 2015 yılının Mart ayı itibarıyla teŖebbslerin aylık ağırlıklı ortalama satıŖ fiyatlarında bir artıŖ meydana gelmiŖtir. Ŗyle ki; ASLANLAR METAL'in Ŗubat ayında (.....) TL/adet olan ağırlıklı ortalama satıŖ fiyatı %11,57 oranında artarak (.....) TL/adet seviyesine; SOLAR-SAN'ın Ŗubat ayında tüm satıŖları bakımından (.....) TL/adet olan ağırlıklı ortalama satıŖ fiyatı %7,04 oranında artarak (.....) TL/adet seviyesine, SOLAR-SAN'ın Ŗubat ayında ortakları dıŖındaki alıcılar bakımından (.....) TL/adet olan ağırlıklı ortalama satıŖ fiyatı %4,03 oranında artarak (.....) TL/adet seviyesine; ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un Ŗubat ayında (.....) TL/adet olan ağırlıklı ortalama satıŖ fiyatı %5,08 oranında artarak (.....) TL/adet düzeyine ıkmıŖtır.

- (104) 2015 yılının Nisan ayında, özellikle soruşturma tarafı teşebbüslerin aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatlarında görülen artış oldukça dikkat çekicidir. Zira ASLANLAR METAL'in Mart ayında (.....) TL/adet olan ağırlıklı ortalama satış fiyatı bir önceki aya kıyasla %26,69 oranında artarak (.....) TL/adet seviyesine yükselmiştir. Keza SOLAR-SAN'ın tüm satışları bakımından geçerli olan ağırlıklı ortalama satış fiyatı Mart ayında (.....) TL/adet iken bir önceki aya kıyasla %26,55 oranında bir artış göstererek (.....) TL/adet seviyesine yükselmiştir. SOLAR-SAN'ın ortakları dışındaki alıcılara yaptığı satışlarda uyguladığı ağırlıklı ortalama satış fiyatı ise Mart ayında (.....) TL/adet seviyesinde iken bir önceki aya kıyasla %41,38 oranında artarak (.....) TL/adet seviyesine çıkmıştır. Bu dönemde ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un gerçekleştirdiği fiyat artışı %10,61 oranında olup Mart ayında (.....) TL/adet düzeyinde olan ağırlıklı ortalama satış fiyatı Nisan ayında (.....) TL/adet seviyesine yükselmiştir. Sonuç olarak, soruşturma tarafı teşebbüsler Belge-2 olarak sunulan kısa mesajların gönderildiği Mart ayında ve bunu takip eden Nisan ayında eş anlı ve önemli fiyat artışları gerçekleştirmişlerdir.
- (105) Teşebbüslerin eş anlı fiyat artışları, bu artışların maliyet gibi fiyata etki eden parametrelerde ortaya çıkan değişikliklerin bir yansıması olmadığı hallerde teşebbüsler arasında fiyat tespitine yönelik bir anlaşma olduğunun göstergeleri arasında kabul edilmektedir. İşbu dosya bakımından söz konusu fiyat artışlarının rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmanın sonucu olarak ortaya çıkıp çıkmadığının değerlendirilmesi noktasında bu artışların maliyetlerde meydana gelen artışların neticesi olup olmadığının incelenmesi gerekmektedir. Bu nedenle aşağıda, soruşturma tarafı teşebbüslerin ilgili dönemdeki vakumlu cam tüp satış fiyatlarına ve vakumlu cam tüp üretim maliyetlerine ilişkin karşılaştırmalı değerlendirmelere yer verilmektedir.

*Teşebbüslerin Fiyat-Maliyet Seyrine İlişkin Değerlendirme*

- (106) Soruşturma tarafı teşebbüslerin Belge-2'nin ilgili olduğu dönemdeki eş anlı fiyat artışlarının teşebbüslerin üretim maliyetinde gerçekleşen bir artıştan kaynaklanıp kaynaklanmadığını değerlendirebilmek amacıyla aşağıda, sırasıyla, ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın 2014 yılının Ekim ayından itibaren söz konusu olan aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatlarının ve aylık birim üretim maliyetlerinin<sup>23</sup> seyrini içeren grafiklere yer verilmektedir:

Grafik 15: ASLANLAR METAL'in Aylık Ağırlıklı Ortalama Satış Fiyatları ve Üretim Maliyetleri (TL/adet)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: Teşebbüslerden gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıştır.

<sup>23</sup> Üretim maliyetleri, direkt ilk madde ve malzeme giderleri, direkt işçilik giderleri ve genel üretim giderlerinden oluşmaktadır.

- (107) ASLANLAR METAL'in aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatlarını ve birim üretim maliyetlerini gösteren yukarıdaki grafik incelendiğinde Belge-2 olarak sunulan kısa mesajların gönderildiği dönemi izleyen dönemde fiyatlarda gerçekleşen ani artışın aynı dönemde vakumlu cam tüp üretim maliyetlerinde gerçekleşen artışın bir yansıması olduğu görülmektedir. Şöyle ki; yukarıda da etraflıca açıklandığı üzere, ASLANLAR METAL'in Şubat ayında (.....) TL/adet olan ağırlıklı ortalama satış fiyatı %11,57 oranında artarak Mart ayında (.....) TL/adet seviyesine; Nisan ayında ise bir önceki ya kıyasla %26,69 oranında bir artış göstererek (.....) TL/adet seviyesine çıkmıştır. Aynı dönemdeki maliyet düzeyine bakıldığında ise Şubat ayında (.....) TL olan bir adet vakumlu cam tüp üretim maliyetinin %8,84 oranında artarak Mart ayında (.....) TL seviyesine, Nisan ayında ise bir önceki aya kıyasla %25,55 oranında bir artışla (.....) TL düzeyine çıktığı görülmektedir. Bir başka deyişle, ASLANLAR METAL'in birim üretim maliyetleri Mart ve Nisan aylarında bir önceki aya kıyasla sırasıyla %8,84 ve %25,55 oranında artmışken, teşebbüsün aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatları ise aynı aylarda sırasıyla %11,57 ve %26,69 oranında artmıştır. Bu çerçevede, ASLANLAR METAL'in ağırlıklı ortalama satış fiyatlarında Mart ve Nisan aylarında gözlenen artışların teşebbüsün üretim maliyetlerindeki yükseliş sonucu ortaya çıktığı değerlendirilmektedir.
- (108) SOLAR-SAN'ın anılan dönemdeki aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatlarının ve aylık üretim maliyetlerinin<sup>24</sup> seyrini içeren grafik aşağıdaki gibidir:

Grafik 16: SOLAR-SAN'ın Aylık Ağırlıklı Ortalama Satış Fiyatları ve Üretim Maliyetleri (TL/adet)

(.....TİCARİ SIR.....)

Kaynak: Teşebbüslerden gelen bilgiler çerçevesinde Raportörlerce hazırlanmıştır.

<sup>24</sup> SOLAR-SAN'ın sunduğu aylık maliyet verileri çerçevesinde, genel üretim giderleri içinde 'Diğer' kalemi altında sunulan ve enerji, paketlenme, amortisman giderleri dışında kalan giderlerin bazı aylarda birim üretim maliyetinin %(.....)'sına kadar ulaştığı tespit edilmiştir. Teşebbüs yetkililerince yapılan açıklamalarda diğer kalemine ilişkin bu olağanüstü durumun muhasebe kayıt sisteminin işleyişinden kaynaklandığı ve bu giderlerin aylara yaygın bir şekilde değerlendirilmesinin aylık üretim maliyetlerinin hesaplanması bakımından daha doğru sonuçlar vereceği ifade edilmiştir. Bu nedenle SOLAR-SAN'ın birim üretim maliyetleri hesaplanırken ilgili yıldaki toplam diğer giderler kalemi o yıldaki toplam üretim miktarına bölünmek suretiyle vakumlu cam tüp başına düşen diğer giderlere ulaşılmıştır.



- (109) Yukarıdaki grafikten görüldüğü üzere, 2015 yılının Ocak, Şubat ve Mart aylarında SOLAR-SAN'ın birim üretim maliyetlerinde arazi bir yükselme gerçekleşmiştir. Şöyle ki; 2014 yılının Ocak-Kasım döneminde (.....) TL seviyesinde gerçekleşmiş olan bir adet vakumlu cam tüp üretim maliyeti, 2014 yılının Aralık ayında (.....) TL, 2015 yılının Ocak, Şubat ve Mart aylarında ise sırasıyla (.....) TL, (.....) TL ve (.....) TL olarak gerçekleşmiştir. Üretim maliyetlerindeki bu olağandışı artışın nedeninin ilgili dönemde teşebbüsün kapasitesinin yaklaşık yarısını cam tencere kapağı üretimine tahsis etmesi olduğu değerlendirilmektedir<sup>25</sup>. SOLAR-SAN'ın birim üretim maliyeti 2015 yılının Nisan ayında (.....) TL/adet seviyesine gerilemiş ve o tarihten 2016 yılının Haziran ayı sonuna kadar olan dönemde (.....) TL bandında seyretmiştir. Bu çerçevede, SOLAR-SAN'ın maliyetlerinde 2015 yılının Ocak-Mart ayında gerçekleşen olağanüstü yükseliş göz ardı edildiğinde dahi, SOLAR-SAN'ın maliyetlerinin 2015 yılının Nisan ayında, olağanüstü yükselişin başlamasından bir önceki ay olan 2014 yılının Aralık ayına kıyasla %25,49 oranında yükseldiği ve 2015 yılının Aralık ayına kadar kademeli olarak yükselerek (.....) TL/adet seviyesine kadar ulaştığını söylemek mümkündür. Bir başka deyişle, SOLAR-SAN'ın birim üretim maliyeti 2015 yılının Nisan ayında 2014 yılının Aralık ayına kıyasla %25,49 oranında artmışken, aynı dönemde SOLAR-SAN'ın tüm satışları bakımından geçerli olan aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatı %26,51 oranında artış göstermiştir. Bu kapsamda, 2015 yılının Nisan ayında SOLAR-SAN'ın satış fiyatlarında görülen ani artışın, SOLAR-SAN'ın üretim maliyetlerindeki artışla uyumluluk gösterdiği ve bu nedenle soruşturma tarafı teşebbüsler arasındaki rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmanın göstergesi olarak değerlendirilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

### I.5.3. Genel Değerlendirme

- (110) Soruşturmanın konusunu Türkiye'de vakumlu cam üretimi yapan üç teşebbüsten ikisi olan ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın vakumlu cam tüp arzını kısıtlamak ve/veya satış fiyatlarını artırmak üzere anlaşmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti oluşturmaktadır.
- (111) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ilk fıkrası; *"Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır."* hükmünü amirdir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise hukuka aykırı ve yasak kabul edilen haller örneklendirilmiş olup, *"mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi"* ile *"mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi"* bu örnek haller arasında sayılmıştır.
- (112) İlâveten, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin üçüncü fıkrasında, bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesinin, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil edeceği hükme bağlanmıştır.

<sup>25</sup> SOLAR-SAN'ın üretim maliyetlerinde 2015 yılının Ocak, Şubat, Mart aylarında gerçekleşen artışın, esas olarak, direkt işçilik giderlerindeki ve enerji giderlerindeki artıştan kaynaklandığı anlaşılmıştır.

- (113) Kararın ilgili bölümünde yer verildiği üzere, dosya kapsamında iki adet delil elde edilmiştir. Belge-1, 31.05.2014 tarihinde SOLAR-SAN yetkilisi tarafından ORTADOĞU ALÜMİNYUM yetkilisine gönderilmiş bir kısa mesajdır. Bu kısa mesaj ile ORTADOĞU ALÜMİNYUM vakumlu cam tüp arzını kısıtlamaya davet edilmiştir. Belge-2 ise, 18.03.2015 ve 23.03.2015 tarihlerinde ASLANLAR METAL yetkilisi tarafından ORTADOĞU ALÜMİNYUM yetkilisine gönderilmiş iki adet kısa mesajı içermektedir. Bu kısa mesajların ilkinde vakumlu cam tüp arzının kısıtlanması, ikincisinde ise vakumlu cam tüp satış fiyatının artırılması yönünde ORTADOĞU ALÜMİNYUM'a telkinde bulunmaktadır. Kurulumuzun 15-38/621-213 sayılı kararıyla da hükme bağlandığı üzere, ORTADOĞU ALÜMİNYUM, SOLAR-SAN'ın ve ASLANLAR METAL'in delillere konu olan tekliflerine icabet etmemiştir. Bu nedenle, işbu soruşturmanın tarafları ASLANLAR METAL ve SOLAR-SAN olarak belirlenmiştir.
- (114) Belge-1'in ve Belge-2'nin içeriği incelendiğinde; bu delillerin soruşturma tarafı teşebbüslerin ORTADOĞU ALÜMİNYUM'a vakumlu cam tüp pazarındaki arzın kısıtlanmasına ve/veya fiyatların tespitine yönelik olarak ayrı ayrı ve on aylık arayla yapmış oldukları teklifleri içerdiği görülmektedir. Delillerden ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın arzı kısıtlamaya veya fiyat tespitine yönelik bir anlaşma içinde bulunduğu ve bu anlaşma dahilinde ORTADOĞU ALÜMİNYUM'a söz konusu kısa mesajları gönderdiklerine dair bir çıkarım yapılamamaktadır.
- (115) Bu nedenle, vakumlu cam tüp pazarındaki arzı kısıtlamak ve fiyatları artırmak niyetinde oldukları delillerden anlaşılan soruşturma tarafı teşebbüslerin piyasa davranışları incelenmiştir. Zira bu çeşit davranışları açıklayacak makul nedenler olmadıkça, teşebbüslerin üretim ve satış politikalarının benzerliği, yakın ya da eş zamanlı fiyat değişiklikleri gibi davranışlar teşebbüsler arasındaki rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmanın göstergesi olarak kabul edilmektedir.
- (116) Yukarıda teşebbüslerin piyasa davranışlarına ilişkin değerlendirmelere yer verilen bölümde, teşebbüslerin vakumlu cam tüp üretimine başladıkları tarihten 2016 yılının Haziran ayı sonuna kadar olan dönem göz önünde bulundurulmuştur. Bu çerçevede yapılan değerlendirmede öncelikle Belge-1'in ve Belge-2'nin ilgili olduğu dönemler üzerinde durulmuş, ardından bu dönemler dışında kalan herhangi bir zaman diliminde teşebbüslerin piyasa davranışlarının rekabetin kısıtlandığı piyasalara benzerlik gösterip göstermediği incelenmiştir.
- (117) Bu çerçevede, Belge-1'in gönderim tarihi olan 31.05.2014 tarihini takip eden dört aylık dönemde;
- Soruşturma tarafı teşebbüslerin kurulu kapasitelerinde herhangi bir küçülmeye gitmedikleri,
  - Soruşturma tarafı teşebbüslerin kapasite kullanım oranlarında, önceki dört aylık döneme kıyasla 7,66 ve 14,64 puanlık bir düşüş gerçekleştiği,
  - Soruşturma tarafı teşebbüslerin üretim miktarlarında önceki dört aylık döneme kıyasla %11,82 ve %16,18 seviyelerinde azalma görüldüğü,
  - Soruşturma tarafı teşebbüslerin birikimli stok miktarlarında önceki dört aylık dönemin sonuna kıyasla azalma meydana geldiği, bir başka deyişle teşebbüslerin üretimlerine ilaveten nihai ürün stoklarından da satış yaptıkları,
  - Soruşturma tarafı teşebbüslerin satış miktarlarında, önceki dört aylık döneme kıyasla ters yönlü hareketlerin meydana geldiği,



- ASLANLAR METAL'in satış fiyatlarında ve SOLAR-SAN'ın ortakları dışındaki alıcılarına yaptığı satışlarda uyguladığı fiyatlarda bir düşüş olduğu

tespit edilmiştir. Bu noktada, 31.05.2014 tarihinden sonraki dönemde kapasite kullanım oranlarında ve dolayısıyla üretim miktarlarında yaşanan azalmanın arzı kısıtlamaya yönelik olarak yaptıkları bir anlaşmanın sonucu olup olmadığı sorusu akla gelmektedir. Ancak, ilgili dönemde teşebbüslerin birikimli stok miktarlarında görülen azalma ve satış miktarlarında gözlenen ters yönlü değişiklik, kapasite kullanım oranlarındaki ve üretimdeki azalmanın teşebbüsler arası bir anlaşmadan kaynaklanan bir arz kısıtlaması olduğu şüphesini ortadan kaldırmaktadır. Keza, bu dönemde soruşturma tarafı teşebbüslerin aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatları da aşağı yönlü bir seyir izlemektedir. Bu açıklamalar ışığında, soruşturma tarafı teşebbüslerin Belge-1'in ilgili olduğu dönemde vakumlu cam tüp arzını kısıtlamak ve/veya fiyatını artırmak yönünde bir anlaşma içerisinde olmadıkları kanaatine varılmıştır.

(118) Belge-2 olarak sunulan kısa mesajların gönderim tarihleri olan 18.03.2015 ve 23.03.2015 tarihlerini takip eden dört aylık dönemde ise;

- ASLANLAR METAL'in kurulu kapasitesinde herhangi bir değişiklik olmadığı, SOLAR-SAN'ın ise 2015 yılının Ocak ayı itibarıyla yarıya düşürmüştüğü kurulu kapasitesini 2015 yılının Mayıs ayı itibarıyla artırarak önceki seviyesine çıkardığı,
- Soruşturma taraflarının aylık ortalama kapasite kullanım oranlarının önceki dört aylık döneme kıyasla artış içerisinde olduğu,
- Soruşturma taraflarının üretim miktarlarının önceki dört aylık döneme kıyasla artış içerisinde olduğu,
- ASLANLAR METAL'in birikimli stok miktarında önceki dört aylık dönemin sonuna kıyasla artış meydana geldiği, SOLAR-SAN'ın birikimli stok miktarında ise önceki dört aylık dönemin sonuna kıyasla bir azalma gerçekleştiği, bir başka deyişle soruşturma tarafı teşebbüslerin birikimli stoklarındaki hareketin ters yönlü olduğu,
- Soruşturma tarafı teşebbüslerin satış miktarlarında önceki dört aylık döneme kıyasla artış meydana geldiği,
- Soruşturma tarafı teşebbüslerin aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatlarında, özellikle Mart ve Nisan aylarında, önemli düzeyde artışlar olduğu,
- Soruşturma tarafı teşebbüslerin aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatlarında artış görülen Mart ve Nisan aylarında, teşebbüslerin birim üretim maliyetlerinde de fiyat artış oranlarına benzer oranlarda artış gerçekleştiği

tespit edilmiştir. Bu tespitler ışığında, soruşturma tarafı teşebbüslerin Belge-2 olarak yer verilen kısa mesajlar sonrasındaki dönemde vakumlu cam tüp arzının kısıtlanmasına yönelik bir davranışlarının bulunmadığı açıkça görülmektedir. Bununla birlikte, 2015 yılının Nisan ayında ortaya çıkan önemli düzeydeki fiyat artışlarının üzerinde ayrıca durulması gerekmektedir. Zira teşebbüslerin eş anlı ya da yakın zamanlı fiyat artışları, maliyet gibi fiyata etki eden parametrelerle açıklanmadıkça, teşebbüslerin fiyat tespitine yönelik bir anlaşma içerisinde olabileceğine dair bir karine teşkil etmektedir.

- (119) Bu nedenle, teşebbüslerin satış fiyatlarındaki değişim, aynı dönemde birim üretim maliyetlerindeki değişimle karşılaştırılmalı olarak incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda, ASLANLAR METAL'in 2015 yılının Şubat ayında (.....) TL/adet olan ağırlıklı ortalama satış fiyatının %11,57 oranında artarak Mart ayında (.....) TL/adet seviyesine, Nisan ayında ise bir önceki aya kıyasla %26,69 oranında artarak (.....) TL/adet seviyesine çıktığı tespit edilmiştir. Aynı dönemdeki maliyet düzeyine bakıldığında ise Şubat ayında (.....) TL olan bir adet vakumlu cam tüp üretim maliyetinin %8,84 oranında artarak (.....) TL seviyesine, Nisan ayında ise bir önceki aya kıyasla %25,55 oranında bir artışla (.....) TL düzeyine çıktığı görülmüştür. Bir başka deyişle, ASLANLAR METAL'in birim üretim maliyetleri Mart ve Nisan aylarında bir önceki aya kıyasla sırasıyla %8,84 ve %25,55 oranında artmışken, teşebbüsün aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatları ise aynı aylarda sırasıyla %11,57 ve %26,69 oranında artmıştır. Dolayısıyla ASLANLAR METAL'in aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatlarında Mart ve Nisan ayında ortaya çıkan artışların, teşebbüsün üretim maliyetlerindeki artışın bir yansıması olduğu değerlendirilmektedir.
- (120) SOLAR-SAN'ın tüm satışları bakımından Şubat ayında (.....) TL/adet olan ağırlıklı ortalama satış fiyatları %7,04 oranında artarak Mart ayında (.....) TL/adede, ortakları dışındaki alıcılara yaptığı satışlar bakımından Şubat ayında (.....) TL/adet olan ağırlıklı ortalama satış fiyatları %4,03 oranında artarak Mart ayında (.....) TL/adede yükselmiştir. Nisan ayında bir önceki aya kıyasla tüm satışları bakımından geçerli olan ağırlıklı ortalama satış fiyatı %26,55 oranında artarak (.....) TL/adede; ortakları dışındaki alıcılara yaptığı satışlar bakımından geçerli olan ağırlıklı ortalama satış fiyatı %41,38 oranında artarak (.....) TL/adede çıkmıştır. SOLAR-SAN'ın üretim maliyetlerinde ise 2015 yılının Ocak, Şubat ve Mart aylarında olağanüstü bir artış yaşanmış ve bu artış öncesinde 2014 yılının Aralık ayında (.....) TL/adet olan üretim maliyeti olağanüstü artışın sona erdiği 2015 yılının Nisan ayında Aralık ayına kıyasla %25,49 oranında artarak (.....) TL/adet seviyesine çıkmıştır. Bir başka deyişle, SOLAR-SAN'ın birim üretim maliyeti 2015 yılının Nisan ayında 2014 yılının Aralık ayına kıyasla %25,49 oranında artmışken, aynı dönemde SOLAR-SAN'ın tüm satışları bakımından geçerli olan aylık ağırlıklı ortalama satış fiyatı %26,51 oranında artış göstermiştir. Bu açıklamalar ışığında, SOLAR-SAN'ın 2015 yılının Nisan döneminde gerçekleşen fiyat artışlarının, teşebbüsün üretim maliyetindeki artışın bir yansıması olduğu değerlendirilmektedir.
- (121) Teşebbüslerin Belge-2'nin ilgili olduğu dönemdeki fiyat artışlarının, teşebbüslerin üretim maliyetlerinde aynı dönemde meydana gelen değişikliklerle birlikte incelenmesi sonucunda, fiyat artışlarının maliyetlerde ortaya çıkan artışın bir yansıması olduğu ve bu nedenle teşebbüsler arasında fiyat tespitine yönelik bir anlaşmanın göstergesi olarak değerlendirilemeyeceği kanaatine varılmıştır.
- (122) Son olarak, delillerin ilgili olduğu dönemler dışındaki dönemlerde de teşebbüslerin piyasa davranışlarında rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik gösteren durumlar tespit edilmemiştir.
- (123) Yapılan tüm bu açıklamalar çerçevesinde, ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın vakumlu cam tüp üretimine başladıkları tarihten 2016 yılının Haziran ayının sonuna kadar olan dönemde vakumlu cam tüp arzını kısıtlamaya ve/veya fiyatını artırmaya yönelik rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma içerisinde olmadıkları, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

## I.6. Savunmalar ve Değerlendirilmesi

### I.6.1. ASLANLAR METAL Tarafından Yapılan Savunmaya İlişkin Değerlendirme

(124) ASLANLAR METAL tarafından yapılan savunmada ve savunmasına ek olarak gönderilen yazıda<sup>26</sup>, özetle;

- ASLANLAR METAL'in sahibi (.....) ile ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un sahibi (.....)'ın kardeş oldukları, 2003 yılına kadar ortak oldukları, ancak 2003 yılında ortaya çıkan anlaşmazlıklar nedeniyle ortaklıklarını ayırarak ticari hayatlarına ayrı ayrı devam ettikleri ve o zamandan günümüze kadar olan dönemde aralarında küslük bulunduğu,
- Türkiye'de vakumlu cam tüp üretimi yapan ilk teşebbüs olan ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un, ilgili ürünün ithalatına gözetim uygulaması gelmesi dolayısıyla ithal ürün fiyatlarının yükselmesi sonucunda piyasada tek kaldığı ve ürün fiyatlarını (.....) TL/adet düzeyine çıkardığı,
- 2012 yılının sonlarında ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın üretime başlamasıyla birlikte, ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un mevcut stokları sayesinde ve rakiplerini pazar dışına itmek amacıyla fiyatlarını (.....) TL/adet seviyesine düşürdüğü,
- Üç oyunculu bir piyasa olan vakumlu cam tüp piyasasında rekabet edebilmek için oyuncuların birbirinin fiyatlarını takip etmek zorunda olması nedeniyle ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın da fiyatlarını bu seviyeye düşürmek mecburiyetinde kaldıkları, ancak bu fiyat düzeyinin anılan teşebbüslerin zararına satış yapması anlamına geldiği,
- İlgili dönemdeki enflasyon oranları göz önünde bulundurulduğunda, vakumlu cam tüp satış fiyatlarının 2011 yılında söz konusu olan seviyenin altına düşmesinin irrasyonel olduğu, bu durumun ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un ilgili dönemde mevcut stokları sayesinde yürüttüğü fiyat politikasının bir sonucu olduğu, nihayetinde ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un stoklarının tükenmesiyle vakumlu cam tüp fiyatlarının kendiliğinden yükselerek makul ve sürdürülebilir bir seviyeye geldiği,
- ASLANLAR METAL yetkilisi (.....)'ın, ORTADOĞU ALÜMİNYUM yetkilisi (.....)'a gönderdiği 18.03.2015 ve 23.03.2015 tarihli kısa mesajların, zararına satış yapmanın her üç teşebbüs bakımından da olumsuz sonuçlara yol açacak olması nedeniyle fiyatların makul bir seviyeye, bir başka deyişle 2011 yılında söz konusu olan seviyeye çekilmesini sağlamayı amaçladığı<sup>27</sup>,
- ASLANLAR METAL ve ORTADOĞU ALÜMİNYUM yetkilileri arasında devam eden küslükten dolayı, bu şirketlerin bir araya gelerek bir kartel oluşturmalarının mümkün olmadığı, ayrıca, ASLANLAR METAL'in SOLAR-SAN ile de herhangi bir ticari ya da sosyal ilişkisinin bulunmadığı, dolayısıyla söz konusu mesajın anılan teşebbüsler arasındaki bir anlaşma nedeniyle atılmadığı,
- Mesaj doğrultusunda bir anlaşma olmuş olsaydı, mesajın gönderildiği tarihin ertesinde teşebbüslerin aynı fiyattan satış yapmasının bekleneceği, ancak fiyatlarda ortak ve anormal bir değişim yaşanmadığı,

<sup>26</sup> ASLANLAR METAL tarafından ilk yazılı savunmalarına ek olarak gönderilen ek bilgi yazısı, Kanun'un 43. maddesi ile öngörülen bir aylık savunma süresinin bitiminden sonra Kurum kayıtlarına girmiştir. Bununla birlikte, Kanun'un 44. maddesinde yer alan "...Kurulun soruşturma safhasında, bu Kanun'u ihlal ettiği iddia edilen kişi veya kişiler, kararı etkileyebilecek her türlü bilgi ve delili her zaman Kurula sunabilirler..." hükmü çerçevesinde, söz konusu ek bilgiler de dikkate alınmıştır.

<sup>27</sup> İlk yazılı savunmasında, Belge-2 olarak yer verilen kısa mesajların amacını yukarıda yer verildiği şekilde açıklayan ASLANLAR METAL, ilk yazılı savunmasına ek olarak gönderdiği yazıda ise bu kısa mesajların öfkeyle atıldığını, piyasadaki fiyatı yükseltme ya da kartel oluşturma amacı taşımadığını ifade etmiştir.

## 17-08/100-43

- Belge-2 olarak sunulan kısa mesajların gönderildiği tarih ile vakumlu cam tüp satış fiyatlarının yükselmeye başladığı tarih arasında uzun bir dönem bulunduğu,
- Vakumlu cam tüp satış fiyatının yükselişinde ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un stoklarının tükenmesinin, dolardaki dalgalanmaların, hammadde fiyatlarının ve dolayısıyla üretim maliyetlerinin artmasının ve satış politikalarında vadeli satışlara yönelmek şeklinde yapılan değişikliğin etkisinin olduğu,
- Vakumlu cam tüp satışları bakımından piyasada faaliyet gösteren her üç firmanın da birbiriyle rekabet halinde olduğu, firmaların birbiriyle rekabet edebilmek amacıyla fiyat ve vade koşullarında sürekli değişikliklere gittikleri ve bu sayede müşterilerin firmalar arasında geçişkenliğinin söz konusu olduğu, bir kartel olması halinde firmaların birbirinin müşterisini kazanmamak yönünde de bir anlaşma içerisinde olmasının bekleneceği,
- Bu açıklamalar çerçevesinde, soruşturma tarafı teşebbüslerin aralarında anlaşmak suretiyle vakumlu cam tüp satış fiyatlarını yükselttiği yönündeki dosya konusu iddianın gerçeği yansıtmadığı

ifade edilmiştir.

- (125) ASLANLAR METAL, savunmasına ek olarak gönderdiği yazıda ayrıca, soruşturma bildirimini takiben 4054 sayılı Kanun incelendiğinde, ORTADOĞU ALÜMİNYUM'a gönderilen kısa mesajın anılan Kanun çerçevesinde kaçınılması gereken bir davranış olduğunun anlaşıldığını ve bu nedenle mesajı atmış olmaktan ötürü pişmanlık duyulduğunu, bir daha böyle bir davranış içerisinde olunmayacağını belirtmiştir.
- (126) ASLANLAR METAL'in savunmasında dile getirilen tüm hususlar, yukarıda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine ilişkin değerlendirmelerin yer aldığı bölümde ilgili olduğu ölçüde göz önünde bulundurulduğundan, bu kısımda savunmaya yönelik ayrıca bir değerlendirme yapılmasına gerek görülmemiştir.

### I.6.2. SOLAR-SAN Tarafından Yapılan Savunmaya İlişkin Değerlendirme

- (127) SOLAR-SAN tarafından yapılan savunmada, özetle;
- 2011/7sayılı Tebliğ'in yürürlüğe girmesiyle birlikte artan ithal vakumlu cam tüp fiyatları sonucunda ithalatın ortadan kalktığı ve 2012 yılının Ağustos ayına kadar ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un pazarda tek başına faaliyet gösterdiği,
  - 2012 yılının ikinci yarısında SOLAR-SAN'ın ve ASLANLAR METAL'in faaliyete başlaması ve ardından ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un ikinci cam eritme fırınına da devreye alarak kapasite artırımına gitmesi sonucu piyasada arz fazlasının meydana geldiği,
  - İhracatta Çin'le rekabet etmenin mümkün olmaması nedeniyle ürünlerin iç piyasaya sunulduğu ve oluşan arz fazlası sonucunda fiyatların tedricen düşerek üretim maliyeti seviyesine kadar indiği,
  - Bunun üzerine SOLAR-SAN'ın zarara yol açan vakumlu cam tüp üretimini azaltarak kapasitesinin bir kısmını cam tencere kapağı üretimine kaydıracağı, bunun için finansal kiralama yoluyla bir cam kapak hattı kurulduğu, böylece vakumlu cam tüp üretim kapasitesinin %40,00-45,00 seviyesinde azaltıldığı,
  - Aralık 2014-Nisan 2015 döneminde SOLAR-SAN'ın cam tencere kapağı üretimi faaliyetinde bulunduğu,
  - Ancak, 2015 yılının Mart ayında havaların ısınmaya başlamasıyla birlikte güneş enerjisi sistemlerine ve dolayısıyla vakumlu cam tüp ürününe olan talebin arttığı,

## 17-08/100-43

- Bu talep artışı nedeniyle cam tencere kapağı hattının sökülerek tüm kapasitenin vakumlu cam tüp üretimine yönlendirilmesi kararı alındığı,
- Bu dönemde vakumlu cam tüp üreticisi diğer iki firmanın teknik problemler, arıza duruşlar, verimsizlik gibi problemler yaşaması ve ORTADOĞU ALÜMİNYUM'un ikinci cam eritme fırınına kapatması nedeniyle arz-talep dengesinin değiştiği ve fiyatların yükseldiği,
- SOLAR-SAN'ın 2012 yılında tam kapasite ile çalışmaması nedeniyle satış fiyatlarının maliyeti ancak karşıladığı, 2013 ve 2014 yıllarında ise diğer vakumlu cam tüp üreticisi firmaların fiyatların çok düşürmüş olmasından ötürü SOLAR-SAN'ın zararına satış yapmak zorunda kaldığı,
- Vakumlu cam tüp üreticisi diğer şirketlerle SOLAR-SAN arasında herhangi bir anlaşma bulunmadığı, ancak SOLAR-SAN yetkilisi tarafından ORTADOĞU ALÜMİNYUM yetkilisine gönderilen kısa mesajın amacının, üretimi azaltarak ticari faaliyetler bakımından zorda kalınmamasını ve iflas noktasına gelinmemesini sağlamak olduğu,
- SOLAR-SAN tarafından söz konusu mesajın 2014 yılının Mayıs ayında gönderildiği, dosya kapsamından ise ASLANLAR METAL tarafından ORTADOĞU ALÜMİNYUM'a gönderilen mesajın 2015 yılını Mart ayına ait olduğunun anlaşıldığı, SOLAR-SAN ile ASLANLAR METAL arasında iddia edildiği üzere bir anlaşma olsaydı mesajların aynı dönemde gönderilmesinin bekleneceği,
- Ayrıca, ASLANLAR METAL ile SOLAR-SAN'ın satış fiyatlarının maliyetin üzerine makul bir kar oranı eklenmesi suretiyle gerçekleştiği, taraflar arasında iddia edildiği üzere bir anlaşma olsaydı, vakumlu cam tüpün makul karla değil, gözetime tabi tutulan malın Türkiye'ye ithal maliyet fiyatı olan 11,00-12,00 TL/adet seviyesinden satılmasının bekleneceği,
- Soruşturma bildiriminde yer verilen 'Ağırlıklı Ortalama Fiyat' başlıklı grafikten fiyatlarda birdenbire gerçekleşen bir artış olmadığı, fiyatlardaki artışın 2015 yılının Ocak ayında başladığı, ancak ASLANLAR METAL tarafından gönderilen kısa mesajın 2015 yılının Mart ayına ait olduğunun anlaşıldığı, bu durumun dahi fiyat artışlarının bir anlaşmadan kaynaklanmayıp piyasa şartları nedeniyle ortaya çıktığını gösterdiği,
- Soruşturma bildiriminde yer alan grafikten önaraştırmaya konu üç firmanın fiyatlarının da aynı şekilde arttığının anlaşıldığı, ancak soruşturma konusunun ASLANLAR METAL'in ve SOLAR-SAN'ın birlikte fiyat artırdığı iddiasını ele aldığı, bu durumun da taraflar arasında bir anlaşma olmadığına göstergesi olduğu

ifade edilmiştir.

- (128) SOLAR-SAN'ın savunmasında belirtilen tüm hususlar, yukarıda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine ilişkin değerlendirmelerin yer aldığı bölümde ilgili olduğu ölçüde göz önünde bulundurulduğundan, bu kısımda savunmaya yönelik ayrıca bir değerlendirme yapılmasına gerek görülmemiştir.

**J.SONUÇ**

- (129) 16.10.2015 tarih ve 15-38/621-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Rapor'a, toplanan delillere, yazılı savunmalara, sözlü savunma toplantısında yapılan açıklamalara ve incelenen dosya kapsamına göre; Aslanlar Metal Alüminyum P.V.C. Plastik İmalatı İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. ve Solar-San Vakumlu Cam Tüp Üretim San. ve Tic. A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal etmediklerine dolayısıyla, aynı Kanun'un 16. maddesi uyarınca adı geçen teşebbüslere idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.